

LIETUVOS MIŠKININKŲ SĄJUNGA

Kodas 191426053, Liepų g. 1, Girionys, LT-53101, Kauno rajonas

Tel. 837 383082, mob. tel. 682 18001

a/s LT454010042500093480 Luminor banko Kauno skyrius, El. paštas: info@miskininkusajunga.lt

LR Seimo Teisės aktų informacinei sistemai

El. paštas: tais@lrs.lt

2023 m. liepos mėn. 26 d.

Vilnius

DĖL MIŠKŲ ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos miškininkų sąjunga valdyboje (prezidiume) apsvaustė Miškų įstatymo projektą Nr. I-671, registracijos Nr. 23-10473, ir teikia nuomonę dėl projekto tobulinimo.

Pastabos trumpai:

1. Įstatymo projektas sudaro nevientisumo įspūdį, matyti, jog atskiras jo dalis rašė skirtingi žmonės, pvz., ypač svarbūs skyriai, kurie nusako miškų valdymą ir administravimą, kukliai aprašomi keliais sakiniais, mandagiai nutylinti svarbiausias mintis, o mažiau svarbūs skyriai, tokie kaip pirmumo teisė įsigyjant žemę, sunkiai telpa į kelis puslapius, savo detalumu labiau pritinkantys taisyklėms, tvirtinamoms ministro, nei įstatymo raidei. Vadovaujantis gera teisėkūros praktika, turėtų būti kokybiškiau ir labiau subalansuotai surašytos visos įstatymo nuostatos, jos derėti tarpusavyje. Pasigedome ir jungiamosios įstatymo taikymo idėjos;

2. Projekte plačiai naudojama sąvoka „miško kirtimai“ yra netiksli dėl dviejų priežasčių: miškas, kaip ekosistema, negali būti kertamas (iškertamas). Kertami, o tiksliau pjaunami (nes, pjaunama pjūklais) yra pavieniai medžiai, medžių grupės, medynai. Antra, sąvoka „kirtimai“ yra irgi abejotina, todėl ir turėtų būti nevartotina, nes kertama kirviais, o to bent jau kiek pažangesnėje Lietuvoje, senai niekas nedarė. Tikslėsnis medžių pjovimo proceso apibūdinimas būtų „medžiapjūtė“. Taip kaip javapjūtė, rugiapjūtė.

LIETUVOS MIŠKININKŲ SĄJUNGA

Kodas 191426053, Liepų g. 1, Girionys, LT-53101, Kauno rajonas
Tel. 837 383082, mob. tel. 682 18001

a/s LT454010042500093480 Luminor banko Kauno skyrius, El. paštas:
info@miskininkusajunga.lt

Sekant Vakarų šalyse, tokiose, kaip Jungtinės Amerikos Valstijos ar Jungtinė Karalystė taikomą miškininkavimo praktiką medžiapjūtę vadinti „harvest, harvesting“, svarstyti ir kita medžių pjovimo (medžiapjūtės) sąvoka, gana tiksliai nusakanti esmingą jo paskirtį – „derliaus nuėmimas“;

3. Nepritarti siūlomai naujai miško grupių sistemai, kol nebus atlikta išsami šio keitimo poveikio miškams analizė. Tokia nuostata priimta Miškų konsultacinės tarybos posėdyje š.m. vasario 7 d., deja, iki nūdienos tai neatlikta;

4. Siūlyti atsakingai įvertinti oficialią įstaigą, „atsakingą už prekybos miško dauginamąją medžiagą kontrolę ir (arba) šios medžiagos kokybę bei kitus su tuo susijusius dalykus“ pagal pateikiamą pagrindimą priede „Dėl sėklinės miško bazės ir miško dauginamosios medžiagos kilmės ir kokybės kontrolės funkcijų“ (2 psl.).

Atsižvelgiant į teikiama pastabų ir pasiūlymų gausą prie šio lydraščio pateikiamame projekto lyginamajame variante (35 psl.), siūlome bet kokius paskesnius šio įstatymo pataisymus svarstyti tik surengus viešas konsultacijas, klausymus ir neskubėti. Esame pasirengę detaliam paaiškinti ir pagrįsti teikiamus siūlymus.

Ačiū.

Tebūnie miškai!

Dr. Aidas Pivoriūnas

Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 nauja redakcija
Pakeisti Lietuvos Respublikos miškų įstatymą Nr. I-671 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
MIŠKŲ
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas reglamentuoja miško įveisimą, atkūrimą, priežiūrą, apsaugą, tvarkymą ir naudojimą, veiklos miške planavimą.

2. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti, kad visų nuosavybės formų miškai būtų tvarkomi pagal vienodus darnaus miškų valdymo principus, užtikrinant racionalų miškų išteklių - **medieninių ir nemedieninių miško prekių ir paslaugų** naudojimą ir ~~siekiant aprūpinti šalies pramonę žaliava~~, suteikti šaliai didžiausią socialinę ir ekonominę naudą, užtikrinant biologinės įvairovės išsaugojimą, miškų produktyvumo didinimą, kraštovaizdžio stabilumą ir aplinkos kokybę, galimybę dabar ir ateityje atlikti ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas nedarant žalos kitoms ekosistemoms. **Veikla miškuose vykdoma taip, kad miškai nebūtų užšlamštinti, juose palaikoma gera estetinė būklė.**

3. Šiuo įstatymu įgyvendinamas Europos Sąjungos teisės aktas, nurodytas šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Atrankinis pagrindinis miško kirtimas** – pagrindinis miško kirtimas, kai iškertama dalis tam tikro amžiaus, kokybės, matmenų ar būklės medyno medžių, siekiant išlaikyti arba sukurti įvairiamžį medyną.

2. **Atvejinis pagrindinis miško kirtimas** – pagrindinis miško kirtimas, kai brandus medynas kertamas kelis kartus kas 5 ar daugiau metų, siekiant atkurti medynus savaiminiu žėlimu, išvengti nebrandžių medžių kirtimo.

3. **Biržė** – miško kirtimui atrėžtas arba kertamas miško plotas.

4. **Elitinis medis** – selekciškai labai vertingas medis, įvertintas pagal paveldėtus dauginant sėklomis vertingus požymius ir savybes.

5. **Gamtinės buveinės miškuose** – Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės ar saugomų rūšių buveinės miškuose.

6. **Gamtotvarkos priemonės miškuose** – miškotvarkos projektuose ir (ar) saugomų teritorijų planavimo dokumentuose, invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planuose, saugomų rūšių apsaugos ir veiksmų planuose suprojektuotos miško žemėje taikomos gamtinės aplinkos tvarkymo, apsaugos ir formavimo priemonės, skirtos palankiai saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių, buveinių ir ekosistemų apsaugos būklei išlaikyti ir (ar) pasiekti.

7. **Genetiniai miško medžių ištekliai** – iš tikrųjų ir galimai naudingi miško medžiai ir jų dalys.

8. **Girininkija** – miškų urėdijų struktūrinis teritorinis padalinys, kurio veiklos plotas negali viršyti 5000 ha valstybinės reikšmės miškų.

9. **Kiti miško kirtimai** - medžių kirtimas miško valdos ribinėse linijose, grioviuose, proskynose.

8. **10. Kompleksinė miškų ūkio veikla** – veikla, apimanti miškų įveisimą, atkūrimą, priežiūrą, apsaugą, racionalų miškų išteklių naudojimą bei prekybą mediena, miško ištekliais ir biokuru, taip pat gamtos apsaugos, gamtotvarkos ir rekreacinės infrastruktūros priemonių miškuose įgyvendinimą.

9. ~~**Miško lydimas kirtimas**~~ – miško iškirtimas technologinėms ir gamybinėms miškų ūkio reikmėms arba kai miško žemė verčiama kitomis naudmenomis.

10. **11. Medžių rūšies kilmės rajonas** – teritorija (arba keli plotai), kurioje susidaro beveik vienodos ekologinės sąlygos ir kurioje randami panašių fenotipinių arba genetinių požymių medynai (sėklų šaltiniai), jeigu reikia, atsižvelgiant į aukštį virš jūros lygio.

11. **12. Medynas** – pagrindinis miško ekosistemos elementas ir miško dalis, apaugusi ne jaunesniais nei 7 metų medžiais, kurių skalsumas ne mažesnis kaip 0,3 ir kurių aukštis natūralioje augavietėje brandos amžiuje siekia ne mažiau kaip 5 metrus, ir kita miško augalija.

12. **13. Miškas** – ne mažesnis kaip 0,1 hektaro miško žemės plotas, kuriame yra pagrindinis miško ekosistemos elementas – medynas, arba jame laikinai medyno nėra (kirtavietės, žuvę medynai, krūmynai, miško želdiniai ir (ar) žėliniai). Mišku nelaikomos laukuose, pakelėse, prie vandens telkinių, gyvenamosiose vietovėse ir kapinėse esančios medžių grupės, kelio juostose įveisti želdiniai, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo patikėjimo teise valdomuose ne miškų ūkio paskirties žemės sklypuose augantys medžiai ir krūmai, siauros – iki 10 metrų pločio – medžių juostos, gyvatvorės, pavieniai medžiai ir krūmai, taip pat miestuose ir kaimo vietovėse ne miškų ūkio paskirties žemėje įveisti želdynai, sodai, agromiškininkystės sistemų želdiniai, trumpos (iki 10 metų) rotacijos plantaciniai želdiniai.

13. **14. Miško dauginamoji medžiaga** – sodmeninės augalų dalys, sėklinė medžiaga, iš jų išauginti sodmenys (sėjinukai ir sodinukai) arba savaiminukai, naudojami miškams įveisti ar atkurti.

14. **15. Miško dauginamosios medžiagos tiekėjas** – miško dauginamosios medžiagos prekyba ir (ar) importu besiverčiantis fizinis arba juridinis asmuo, kita organizacija, neturinti juridinio asmens statuso, ar jų padalinys.

~~15.~~ **16. Miško infrastruktūra** – miško medelynuose įrengta infrastruktūra, miško keliai, miško žemės sausinimo sistemų įrenginiai, miško priešgaisrinės saugos sistemos inžineriniai statiniai ir įrenginiai, taip pat kiti inžineriniai statiniai ir įrenginiai, skirti miško aplinkosauginėms, socialinėms, kultūrinėms ir dvasinėms funkcijoms įgyvendinti ir laukiniams gyvūnams nelaisvėje laikyti.

~~16.~~ **17. Miško ištekliai** – nenukirstas miškas, sakai, kelmai ir dervuoliai, medžių žievė, karnos ir tošis, medžių sula, kalėdiniai medeliai, kitos dekoratyvinės miško medžiagos, šakelės, vytelės, grybai, riešutai, uogos, vaisiai, vaistažolės ir vaistinė žaliava, miško paklotė, lapai ir kita miško augalija.

~~17.~~ **18. Miško kirtimo liekanos** – kelmų antžeminė dalis, nuopjovos, susmulkinta pjūvių mediena, medžių viršūnės, šakos, smulkių medžių, kurių skersmuo 1,3 m aukštyje yra 6 cm ir mažesnis, stiebai, trako medžių ir krūmų stiebai.

~~18.~~ **19. Miško laukymė** – natūrali aikštė miške, kurioje nėra medyno, bet gali augti krūmai arba pavieniai medžiai.

~~19.~~ **20. Miško medelynas** – iš vieno ar daugiau žemės sklypų sudarytas plotas, kuriame atvirame grunte ir (ar) šiltnamiuose auginami miško sodmenys ir įrengta jiems auginti reikalinga infrastruktūra – komposto ruošimo vieta, laistymo sistema ir (ar) vandens telkinys, keliai, miško sodmenų rūšiavimo ir laikymo patalpos.

~~20.~~ **21. Miško savininkai** – valstybė, fiziniai ir juridiniai asmenys bei subjektai, neturintys juridinio asmens statuso, tačiau turintys civilinį teisnumą, įgiję nuosavybės teisę į miškus.

~~21.~~ **22. Miškotvarka** – miškų ūkio planavimo sistema, apimanti miškų inventorizaciją ir apskaitą, miškų būklės, naudojimo ir ūkinės veiklos analizę, miškų ūkio organizavimo ir plėtros projektų rengimą.

~~22.~~ **23. Miškotvarkos projektas** – miškų ūkio veiklos planas, rengiamas valstybinio miško valdytojų ir privačioms miškų valdoms ar jų grupėms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei ir skiriamas konkrečių miško žemės tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti.

24. Miškų urėdijos - Vyriausybės nustatytos teisinės formos valstybės valdomos įmonės, patikėjimo teise valdančios, naudojančios valstybinius miškus ir jais disponuojančios įstatymų nustatyta tvarka, taip pat vykdančios juose kompleksinę miškų ūkio veiklą. Miškų urėdijos gali vykdyti bet kokią kitą veiklą, kurios vykdymas neprieštarauja Lietuvos Respublikos teisės aktams. Miškų urėdijos turi struktūrinius padalinius – girininkijas.

~~23.~~ **25. Miško valda** – nuosavybės teise valdomas miškų ūkio paskirties žemės sklypas.

~~24.~~ **26. Miško valdos ribinė linija** – miško valdos ribas natūroje žyminti linija, kurioje 1–1,5 m atstumu nuo šios valdos ribos į šios valdos pusę iškirsti medžiai ir krūmai arba joje iškirstas pomiškis ir trakas, o prie šios miško valdos ribos esantys medžiai nuo išorinės šios valdos ribos pusės pažymėti dažais ar patašant žievę.

~~25.~~ **27. Miško veisimas** – miško želdinimas ir (arba) žėlimas žemėje, kurioje prieš tai miškas neaugo.

~~26.~~ **28. Miško želdiniai** – miško medžiai ir krūmai, žmogaus pasodinti arba pasėti ne mažesniame kaip 0,1 ha plote atkuriant arba įveisiant mišką.

27. **29. Miško žemė** – miškui įveisti skirta žemė, miško užimti žemės plotai ir tuose pačiuose plotuose esančios miško laukymės, mažosios miško pelkės (iki 1 ha ploto), iki 0,1 ha ploto dirbtiniai vandens telkiniai, miško medelynai, sėklinės miško medžių plantacijos ir klonų rinkiniai, miško keliai, kvartalų linijos, technologinės proskynos, priešgaisrinės juostos, poilsio aikštelės, žvėrių pašarų aikštelės, medienos sandėlių ir miško infrastruktūros, inžinerinių tinklų siaurose iki 10 metrų pločio žemės juostose užimti žemės plotai.

28. **30. Miško žėliniai** – miško medžiai ir krūmai, savaime sužėlę ne mažesniame kaip 0,1 ha plote atsikuriant miškui arba apželiant mišku žemei, kurioje miškas prieš tai neaugo.

29. **31. Miškų stichinė nelaimė** – įvykis, kai dėl biotinių ir (arba) abiotinių veiksnių savivaldybės teritorijoje esančiuose medynuose išdžiūvo, išversta, išlaužyta, išdegė arba kitaip pažeista daugiau kaip 25 tūkst. kubinių metrų medienos.

30. **32. Nenukirstas miškas** – miško žemėje augantys medžiai, sausuoliai, vėjavartos, vėjalaužos ir kita nenukirsta sumedėjusi miško augalija.

31. **33. Nepriklausomas medienos matuotojas** – nenukirsto miško ir (ar) medienos matavimo ir kokybės vertinimo kvalifikaciją įgijęs ir tai liudijantį atestatą turintis fizinis asmuo, kuris pats nesiverčia prekyba mediena, nėra juridinio asmens, besiverčiančio prekyba mediena, dalyvis, valdymo organų narys, atstovas, nėra susijęs su tokiu juridiniu asmeniu darbo, tarnybos santykiais ar jungtine veikla, taip pat nesusijęs su medienos pirkėju ar pardavėju artimos giminytės ryšiais, darbo, tarnybos santykiais ar jungtine veikla.

32. **34. Pagrindinis miško kirtimas** – brandžių ir į juos įsiterpusių bręstančių (retų ar įsiterpusių į kertamus brandžius medynus) medynų ar brandžių medžių kirtimas, siekiant racionalaus, pastovaus ir daugiatislio miško išteklių naudojimo, našių ir atsparių tikslinių medynų formavimo ar atkūrimo. Pagrindinio miško kirtimo būdai yra šie: atrankinis, atvejinis ir plynasis.

33. **35. Pagrindinių miško kirtimų norma** – nustatyta tvarka apskaičiuotas ir patvirtintas didžiausias leistinas medienos kiekis ar miško plotas, kuris per tam tikrą laiko tarpą gali būti iškertamas atliekant pagrindinius miško kirtimus. Valstybinės svarbos infrastruktūros objektų įrengimui, tokių kaip elektros perdavimo linijų, geležinkelio kelių, karinių poligonų ir pan. reikmėms iškiršta mediena įskaitoma į pagrindinių miško kirtimo normą.

34–36. **Pavienių medžių miško kirtimai** – ~~neplynieji miško kirtimai III ar IV grupės miškuose, po kurių lieka ne mažesnis nei 0,6 medyno skalsumas~~ miško valdos ribinių linijų kirtimas, medžių kirtimas grioviuose, proskynose, pavojų keliančių medžių kirtimas.

35. **37. Pavojų keliantis medis** – nudžiūvęs, nulūžęs, skilęs, pakrypęs su išvirtusiomis ar pakilusiomis šaknimis, apdegęs ar kitaip pažeistas medis, kuris virsdamas ar lūždamas gali padaryti žalos asmenims ar jų turtui, sutrikdyti inžinerinės infrastruktūros veiklą.

36. **38. Plynasis Atkuriamasis pagrindinis miško kirtimas** – pagrindinis miško kirtimas, kai biržėje iškertami visi medžiai, išskyrus sėklinius, biologinei įvairovei svarbius medžius, saugomo pomiškio grupes, siekiant racionaliai naudoti miško išteklius. Po kirtimo likę medžiai nesudaro medyno.

37. **39. Prekyba miško dauginamąja medžiaga** – miško dauginamosios medžiagos pateikimas prekybai, siūlymas parduoti, pardavimas arba pristatymas kitam asmeniui.

38. **40. Rinktinis medis** – selekciškai vertingas medis, atrinktas pagal nustatytus klasifikacinius fenotipinius požymius.

~~39-~~ **41. Sanitarinis miško kirtimas** – miško kirtimas, kai siekiant išvengti medžių ligų ar miško kenkėjų plitimo kertami abiotinių ar biotinių veiksnių sudarkyti ar žuvę medynai arba iškertami sanitariniu požiūriu pavojingi medžiai.

~~40-~~ **42. Sėklinė miško bazė** – sėkliniai ir genetiniai medynai, sėklinės miško medžių plantacijos, miško medžių klonų rinkiniai, bandomieji miško medžių želdiniai, miško medžių genetiniai draustiniai, rinkiniai ir elitiniai medžiai, atrinkti medynai, kiti įvertinti medynai, medžių grupės ir pavieniai medžiai, iš kurių gaunama miško dauginamoji medžiaga.

~~41-~~ **43. Specialusis miško kirtimas** – miško kirtimas, siekiant formuoti kraštovaizdį, išsaugoti ir atkurti genetiškai vertingas miško medžių populiacijas miško medžių genetiniuose draustiniuose, genetiniuose ir sėkliniuose medynuose, klonų rinkiniuose, išsaugoti ar atkurti biologinę įvairovę, vykdyti selekciją bandomuosiuose želdiniuose ir sėklinėse miško medžių plantacijose, ruošti sėklas miško sėklinės bazės objektuose, vykdyti biotechnines priemones, gerinančias natūralias medžiojamųjų gyvūnų gyvenamosios aplinkos sąlygas, rekonstruoti medynus ir krūmynus.

~~42-~~ **44. Ugdomasis miško kirtimas** – miško kirtimas nebrandžiam medyne, siekiant išauginti tam tikros rūšinės sudėties, tankumo ir struktūros medyną, didinti medynų produktyvumą, atsparumą ir sveikatingumą, gerinti miškų ekologines, ekonomines, estetines, rekreacines funkcijas, palaikyti esamą miškų biologinę įvairovę arba ją atkurti.

45. Valstybės valdoma įmonė „Lietuvos valstybiniai miškai“ – Vyriausybės nustatytos teisinės formos valstybės valdoma įmonė, neturinti privataus ar kitų juridinių asmenų kapitalo, įtraukta į pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą. Valstybės valdoma įmonė „Lietuvos valstybiniai miškai“ gali vykdyti bet kokią kitą veiklą, kurios vykdymas neprieštarauja Lietuvos Respublikos teisės aktams.

~~43-~~ **46. Valstybinio miško valdytojas** – miškų ~~urėdija~~ **urėdijos**, saugomos teritorijos direkcija, savivaldybė ar kitas subjektas, valdantis patikėjimo teise valstybinę miško žemę.

47. Valstybinių miškų pareigūnas – miškų urėdijos darbuotojas, atliekantis miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų valstybinių miškų apsaugą ir turintis šio įstatymo nustatytus įgaliojimus. Valstybinių miškų pareigūno statusas suteikiamas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu.

~~44-~~ **48. Žaliavinė mediena** – miško žemėje nukirstų medžių stiebų mediena, skirta medienos gaminiams ruošti.

~~45-~~ **49.** Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme, Lietuvos Respublikos vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės įstatyme.

II SKYRIUS MIŠKŲ VALDYMAS

3 straipsnis. Nacionalinės miškų politikos formavimas ir valstybės institucijų kompetencija miškų valdymo srityje

1. Nacionalinės miškų politikos kryptis nustato Seimas, tvirtindamas Valstybės pažangos strategiją ir priimdamas įstatymus. Nacionalinės miškų politikos strateginius tikslus ir (ar) pažangos uždavinius tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė Nacionaliniame pažangos plane. Nacionalinės miškų politikos priemonės Nacionaliniame pažangos plane numatytiems uždaviniams įgyvendinti Vyriausybė suplanuoja nacionalinėse plėtros programose ir Nacionaliniame miškų sektoriaus plėtros plane.

2. Miškų valstybinį reguliavimą pagal kompetenciją vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Valstybinė miškų tarnyba, Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos, Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba), **miškų urėdijos**, saugomų teritorijų direkcijos ir savivaldybės.

3. Vyriausybė:

1) tvirtina penkerių metų vidutinę metinę pagrindinių miško kirtimų normą valstybiniuose miškuose;

2) tvirtina miškų grupių normatyvus ir miškų priskyrimo miškų grupėms tvarką;

3) nustato didmeninės prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarką;

4) nustato miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis tvarką;

5) nustato laiku neatkurtų privačių miškų atkūrimą miško savininkų lėšomis tvarką.

4. Aplinkos ministerija:

1) rengia Nacionalinį miškų sektoriaus plėtros planą ir nacionalines plėtros programas, kitus miškų strateginius dokumentus, kuriuose suplanuojamos miškų politikos priemonės, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jų įgyvendinimą;

2) koordinuoja nacionalinę miškų inventorizaciją ir miškų monitoringą;

3) atlieka Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro valdytojo funkcijas;

4) organizuoja su miškais susijusį tarptautinį bendradarbiavimą;

5) Vyriausybės pavedimu įgyvendina ~~miškų urėdijos~~ **Valstybės valdomos įmonės „Lietuvos valstybiniai miškai“** savininko **arba vienintelio dalyvio** teises ir pareigas;

6) nustato ~~miškų urėdijai~~ privalomasias miško įveisimo, atkūrimo, apsaugos, ugdymo, tvarkymo darbų ir gamtotvarkos priemonių ~~miškuose~~ įgyvendinimo normas **valstybiniuose miškuose** ir šių normų nustatymo ir vykdymo tvarką;

7) atlieka kitas šio įstatymo nustatytas funkcijas.

5. Valstybinė miškų tarnyba, įgyvendindama valstybės politiką aplinkos ministrui pavestose gamtos išteklių dalies – miškų – valdymo srityje, atlieka šias pagrindines funkcijas:

1) atlieka nacionalinę miškų inventorizaciją ir miškų apskaitą, rengia ir skelbia oficialiąją miškų statistiką;

2) rengia ir tvirtina miškų priskyrimo miškų grupėms planus;

3) tvirtina miškotvarkos projektus;

4) išduoda leidimus kirsti mišką;

5) išduoda miškotvarkos projektų rengėjo ir nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestatus;

6) paskirsto metinę pagrindinių kirtimų normą valstybinio miško valdytojams;

7) koordinuoja genetinių miško medžių išsaugojimą ir selekciją;

8) išduoda miško dauginamosios medžiagos kilmę ir kokybę patvirtinančius dokumentus, išduoda leidimus naudoti miško dauginamąją medžiagą miškui želdinti, registruoja miško dauginamosios medžiagos tiekėjus, **vykdo miško dauginamosios medžiagos auginimo ir prekybos kontrolę;**

9) vykdo miškų būklės stebėseną, seka, prognozuoja medžių ligų ir miško kenkėjų pažeidimus, koordinuoja miško sanitarinės apsaugos priemonių taikymą;

10) konsultuoja fizinius ir juridinius asmenis miško naudojimo, atkūrimo, priežiūros ir apsaugos klausimais;

11) atlieka kituose teisės aktuose numatytas funkcijas.

6. Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos, vykdydamas šio įstatymo įgyvendinimo priežiūrą, atlieka šias pagrindines funkcijas:

1) atlieka valstybinę visų nuosavybės formų šalies miškų būklės, naudojimo, atkūrimo, įveisimo, priežiūros ir apsaugos kontrolę;

2) kontroliuoja miško dauginamosios medžiagos kilmę, kokybę, auginimą, prekybą, naudojimą ir ūkinių priemonių vykdymą sėklinėje miško bazėje;

3) kai yra pagrindas manyti, kad viešasis interesas pažeistas valstybinės miškų apsaugos srityje, kreipiasi į teismą dėl viešojo intereso gynimo, išskyrus atvejus, kai viešasis interesas pažeistas dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos veiksmų ar neveikimo. Tais atvejais, kai viešasis interesas pažeistas dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos veiksmų ar neveikimo, Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos dėl viešojo intereso gynimo kreipiasi į prokuratūrą;

4) vykdo ūkio subjektų konsultavimą miško naudojimo, atkūrimo, įveisimo ir aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės klausimais;

5) vykdo 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento ([ES](#)) [Nr. 995/2010](#), kuriuo nustatomos veiklos vykdytojų, pateikiančių rinkai medieną ir medienos produktus, su visais pakeitimais pareigos, įgyvendinimo priežiūrą;

6) vykdo žaliavinę medieną naudojančių ūkio subjektų žaliavinės medienos apskaitos ir sanitarinės apsaugos reikalavimų laikymosi kontrolę;

7) atlieka kituose teisės aktuose numatytas funkcijas.

7. Nacionalinė žemės tarnyba atlieka šias funkcijas:

1) patikėjimo teise valdo Vyriausybės nutarimais kitiems subjektams neperduotą valstybinę miško žemę;

2) išduoda pažymą dėl pirmumo teisės įsigyti privačią miškų ūkio paskirties žemę.

8. Saugomų teritorijų direkcijos patikėjimo teise valdo joms perduotą valstybinę miško žemę ir joje vykdo gamtos apsaugos ir gamtotvarkos priemones.

9. Savivaldybės patikėjimo teise valdo joms perduotą valstybinę miško žemę ir joje vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą.

10. Pasiūlymams aplinkos ministrui miškų politikos formavimo ir kitais svarbiausiais miškų klausimais teikti steigiami visuomeniniai pagrindais veikianti Miškų konsultacinė taryba, sudaroma iš valstybės, mokslo institucijų, asociacijų, nevyriausybinų organizacijų, verslo atstovų, **turinčių tinkamų kompetencijų miškininkavimo srityje**, išlaikant atstovavimo balansą miškų socialinėms, ekonominėms ir ekologinėms sritims. Miškų konsultacinės tarybos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina aplinkos ministras.

4 straipsnis. Miškų urėdija urėdijos

1. Valstybės valdoma įmonė miškų urėdija vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą jai patikėjimo teise perduotuose valstybiniuose miškuose ir atlieka kitas valstybines funkcijas
Miškų urėdijų funkcijos:

1) patikėjimo teise valdo, naudoja valstybinius miškus ir jais disponuoja teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat vykdo juose kompleksinę miškų ūkio veiklą;

2) rengia ir įgyvendina bendrą valstybinę miško priešgaisrinės saugos sistemą visų nuosavybės formų miškuose;

3) aplinkos ministro Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka organizuoja ir (ar) įgyvendina bendrą miško kelių priežiūrą ir remontą visų nuosavybės formų miškuose;

4) aplinkos ministro Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka vykdo valstybinių miškų vietinės reikšmės kelių tiesimą ir rekonstravimą;

5) diegia pažangias miškų įveisimo, atkūrimo, apsaugos, tvarkymo, miškotvarkos ir miško išteklių naudojimo technologijas;

6) vykdo miško medžių selekciją ir vysto sėklinę miško bazę;

7) vykdo sanitarinius miško kirtimus ir pavojingų medžių kirtimą laisvos valstybinės žemės fonde esančiuose miškuose;

8) organizuoja židinių naikinimą visų nuosavybės formų miškuose medžių spyglius ir lapus graužiančių miško kenkėjų masinio išplitimo vietose naudojant aviaciją, kai nėra kitų veiksmingų priemonių likviduoti židinių;

9) vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą kariniuose poligonuose ir karinio mokymo teritorijose, kai juose nevyksta mokymai ar pratybos.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1–7 8 punktuose nurodytos funkcijos finansuojamos iš Aplinkos ministerijai atitinkamais metais patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų ir (arba) kitų lėšų.

3. Lietuvos Respublikoje veiklą vykdančių miškų urėdijų skaičių nustato Valstybės valdoma įmonė „Lietuvos valstybiniai miškai“. Viena miškų urėdija patikėjimo teise valdo ne daugiau kaip 60 tūkstančių valstybinių miškų. Lietuvos Respublikoje miškų urėdijos veikia pagal jų teisinę formą reglamentuojančius įstatymus, vykdo kompleksinę miškų ūkio ir kitą veiklą valstybiniuose miškuose, Vyriausybės nustatyta tvarka didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje parduoda žaliavinę medieną, miško kirtimo liekanas ir nenukirstą mišką.

4. Miškų urėdijoms priskirtų valstybinių miškų atkūrimą, priežiūrą, apsaugą ir miško išteklių naudojimą organizuoja ir koordinuoja Valstybės valdoma įmonė „Lietuvos valstybiniai miškai“. Atlikdama šias funkcijas, Valstybės valdoma įmonė „Lietuvos valstybiniai miškai“:

1) atlieka miškų urėdijų savininko arba vienintelio dalyvio teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos funkcijas ir koordinuoja jų veiklą;

2) nustato miškų urėdijoms privalomasias miško atkūrimo, apsaugos ir tvarkymo darbų normas;

3) organizuoja bendrą valstybinę priešgaisrinės ir sanitarinės miško apsaugos sistemą;

4) organizuoja ir koordinuoja miškų atkūrimo, apsaugos, tvarkymo ir miško išteklių naudojimo pažangių technologijų įgyvendinimą.

4¹ straipsnis. Girininkijos

1. Girininkijos atlieka šias pagrindines funkcijas:
 - 1) miško atkūrimo ir įveisimo;
 - 2) medynų ugdymo;
 - 3) sanitarinės, priešgaisrinės ir pažaidų apsaugos;
 - 4) efektyvaus miško naudojimo organizavimo;
 - 5) miško rangovų miškininkavimo kontrolės;
 - 6) gamtosauginių priemonių įgyvendinimo;
 - 7) kitas miškų urėdijų priskirtas funkcijas.
2. Girininkijoje dirba Valstybinių miškų pareigūnai (girininkas ir eiguliai).

5 straipsnis. Nuosavybės teisė į mišką

1. Miškas nuosavybės teise gali priklausyti valstybei, fiziniams ir juridiniams asmenims bei subjektams, neturintiems juridinio asmens statuso, tačiau turintiems civilinį teisnumą. Užsieniečiai, užsienio juridiniai asmenys, užsienio valstybėse įsteigtos organizacijos, neturinčios juridinio asmens statuso, tačiau turinčios civilinį teisnumą pagal tų valstybių įstatymus, mišką turi teisę įsigyti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nustatyta tvarka. Miško nuosavybės teisė neatsiejama nuo žemės sklypo, kuriame yra miškas, nuosavybės teisės.

2. **Asmuo ar susiję asmenys gali įsigyti tiek miškų ūkio paskirties žemės Lietuvos Respublikos teritorijoje, kad bendras jiems priklausantis iš valstybės ir kitų asmenų įsigytos miškų ūkio paskirties žemės sklypų plotas nebūtų didesnis kaip 1 500 ha.** Asmenys gali įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypą arba daugiau negu 20 procentų juridinio asmens, nuosavybės teise turinčio daugiau negu 400 ha miškų ūkio paskirties žemės Lietuvos Respublikos teritorijoje, akcijų tik gavę Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) sutikimą. Sutikimas įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypą išduodamas Nacionalinei žemės tarnybai valstybės registruose ir (ar) valstybės informacinėse sistemose patikrinus duomenis apie asmenų turimus ir planuojamus įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypų plotus ir (ar) akcijas juridiniuose asmenyse, kurie valdo miškų ūkio paskirties žemę, ir nustačius, kad bendras įsigyto (priklausančio) ir norimo įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypų plotas neviršija šiame įstatyme nustatytą didžiausių įsigyjamo miško žemės ploto dydžių. Bendras įsigytas ir įsigyjamas miško žemės plotas apskaičiuojamas pagal formulę:

$$S = \sum_{i=1}^n a_i + \sum_{j=1}^m \frac{b_j \times s_j}{m_j} + S_i$$

Šioje formulėje:

S – bendras asmens, kuris siekia įsigyti miško žemės, įsigyto ir norimo įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypų plotas (ha);

a_i – asmeniui, kuris siekia įsigyti miško žemės, priklausančio miškų ūkio paskirties žemės i-tojo sklypo plotas (ha);

b_j – j-ojo juridinio asmens, kuriame asmuo, kuris siekia įsigyti miško žemės, yra akcininkas arba planuoja įsigyti akcijų, bendras priklausančio miškų ūkio paskirties žemės sklypų plotas (ha);

s_j – j-ojo juridinio asmens asmeniui, kuris siekia įsigyti miško žemės, priklausančių ar planuojamų įsigyti akcijų skaičius;

m_j – bendras j-ojo juridinio asmens, kuriame asmuo, kuris siekia įsigyti miško žemės, yra akcininkas arba planuoja įsigyti akcijų, skaičius;

S_i – norimo įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypo plotas (ha).

3. Susijusiais asmenimis laikomi sutuoktiniai, taip pat tėvai (įtėviai) ir nepilnamečiai jų vaikai (įvaikiai).

4. Susijusiais asmenimis laikomi juridiniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai (per juridinį asmenį, kuriame valdo ne mažiau kaip 25 procentus akcijų (teisių, pajų), suteikiančių teisę balsuoti juridinio asmens dalyvių susirinkime) valdo daugiau kaip 25 procentus kito juridinio asmens akcijų (teisių, pajų), suteikiančių teisę balsuoti šio juridinio asmens dalyvių susirinkime.

5. Susijusiais asmenimis taip pat laikomi juridiniai asmenys, kuriuose, kaip ir pageidaujančiame įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypą juridiniame asmenyje, tas pats asmuo arba tie patys asmenys valdo daugiau kaip 25 procentus juridinio asmens akcijų (teisių, pajų), suteikiančių teisę balsuoti juridinio asmens dalyvių susirinkime.

6. Asmuo, pageidaujantis įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypą, iki miškų ūkio paskirties žemės sklypo perleidimo sandorio sudarymo privalo užpildyti miškų ūkio paskirties žemės sklypo pirkėjo deklaraciją, patvirtinančią, kad sudarius miškų ūkio paskirties žemės sklypo perleidimo sandorį asmens ir su juo susijusių asmenų turimo miško žemės plotas neviršys didžiausio ploto dydžio, kurį asmuo ir su juo susiję asmenys kartu gali įsigyti pagal šio straipsnio 2 dalį. Jeigu sudaromas miškų ūkio paskirties žemės sklypo perleidimo sandoris atitinka Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 20 straipsnyje apibrėžtus požymius, pirkėjas miškų ūkio paskirties žemės sklypo pirkėjo deklaracijoje nurodo lėšų, už kurias įsigijamas miškų ūkio paskirties žemės sklypas, įsigijimo šaltinius. Miškų ūkio paskirties žemės sklypo pirkėjo deklaracijos formą, jos pildymo ir pateikimo taisyklės tvirtina aplinkos ministras. Asmuo, įsigyjantis miškų ūkio paskirties žemės sklypą, atsako už miškų ūkio paskirties žemės sklypo pirkėjo deklaracijoje pateiktų duomenų teisingumą. Pagal prokuroro, ginančio viešąjį interesą, pareikštą ieškinį teismo sprendimu iš miškų ūkio paskirties žemės sklypo įgijėjo paimamas ir perduodamas valstybės nuosavybėn miško žemės plotas, kuris įsigytas pažeidžiant šio straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus. Valstybė Vyriausybės nustatyta tvarka asmeniui atlygina paimto miškų ūkio paskirties žemės sklypo ploto žemės įsigijimo kainą arba vidutinę rinkos vertę, jeigu vidutinė rinkos vertė yra mažesnė.

7. Kai susiję asmenys Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise valdo didesnę miškų ūkio paskirties žemės sklypų plotą, negu nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, jie tarpusavyje gali sudaryti miško žemės sklypų perleidimo sandorius, jeigu dėl tokių sandorių sudarymo bendras šių susijusių asmenų įsigyto miško žemės sklypo plotas nepadidėja ir kiekvieno iš susijusių asmenų įsigyto miško žemės sklypo plotas netampa didesnis už nurodytąjį šio straipsnio 2 dalyje.

8. Valstybinė miško žemė Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti nuomojama poilsiu ar kitiems tikslams, išskyrus miškų ūkio veiklai organizuoti.

2- 9. Lietuvos Respublikai išimtinė nuosavybės teise priklauso valstybinės reikšmės miškai. Valstybinės reikšmės miškams priskiriami miškai, esantys valstybiniuose rezervatuose, valstybinių parkų rezervatuose ir rezervatinėse apyrbėse, Kuršių nerijos nacionaliniame parke, miestų teritorijose, išskyrus miškus, kurie dėl miesto plėtros pateko į miesto teritoriją, valstybiniai miško medelynai ir sėklinės miško medžių plantacijos, valstybiniai miškai 7 km pločio juostoje nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių, į kuriuos neatkurta nuosavybės teisė pagal Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, kiti miškai, kuriuos patikėjimo teise valdo miškų ~~urėdija~~ **urėdijos**.

3- 10. Valstybinę miško žemę patikėjimo teise valdo miškų ~~urėdija~~ **urėdijos**, saugomų teritorijų direkcijos, nacionalinių parkų direkcijos, savivaldybės, Nacionalinė žemės tarnyba ir kiti juridiniai asmenys. Šiems subjektams (išskyrus Nacionalinei žemės tarnybai) valstybinę miško žemę patikėjimo teise perduodama Vyriausybės nutarimais valstybinėms funkcijoms įgyvendinti Žemės įstatyme nustatyta tvarka.

4- 11. Laisvos valstybinės žemės fonde esantys ir nepanaudoti nuosavybės teisėms atkurti valstybinės miško žemės plotai, kurie yra įsiterpę į valstybinės reikšmės miškus arba su jais ribojasi, arba yra 5 ha ir didesni ir turi privažiavimo kelius, miško žemės plotai, esantys valstybiniuose draustiniuose, valstybinių parkų ir biosferos stebėsenos (monitoringo) draustiniuose, taip pat rekreacinių zonų teritorijose, Vyriausybės nutarimais **perduodami Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ar saugomų rūšių buveinių miškuose steigimui**, patikėjimo teise valdyti miškų ~~urėdijai~~ **urėdijoms**. Tarp privačios žemės sklypų įsiterpę ne didesni kaip 3 ha miško žemės plotai, suformuoti atskirais žemės sklypais, privačion nuosavybėn be aukciono parduodami tik tos pačios pagrindinės žemės naudojimo paskirties besiribojančių žemės sklypų savininkams, nesilaikant Žemės reformos įstatymo 10 straipsnyje nustatytos eilės. Kita nuosavybės teisėms atkurti nepanaudota valstybinė miško žemė perduodama aukcionuose, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.

5- 12. Valstybiniuose miškuose esanti miško infrastruktūra, sukurta iš valstybinio miško valdytojo lėšų ir (ar) jam skirtų valstybės lėšų, nuosavybės teise priklauso valstybei.

6- 13. Privačių miškų savininkai įstatymų nustatyta tvarka turi teisę jungtis į asociacijas ir kooperatyvus, steigti įmones ir organizacijas. Valstybė skatina ir remia privataus miškų ūkio plėtrą, privačių miškų savininkus **ir miškininkus** vienijančias organizacijas, teikiančias miško savininkams konsultavimo ir ūkines paslaugas. Miško savininkų kooperatyvams taikomas žemės ūkio kooperatyvų statusas.

7- ~~Privati miško valda arba privačiame ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esanti miško žemė į dalis neskaidoma, jeigu privati miško valda arba privačiame ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esantis vientisas miško žemės plotas yra arba tampa mažesnis kaip 5 ha, išskyrus atvejus, kai:~~

1) ~~atidaliinama bendraturėių valdoma privati miško valda arba privačiame ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esanti miško žemė, jeigu šie sklypai buvo suformuoti atkuriant nuosavybės teises asmenims bendrosios nuosavybės teise pagal įstatymus, reglamentuojančius piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimą. Šiuo atveju privati miško valda arba privačiame ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esanti miško žemė gali būti~~

padalyta į ne daugiau dalių, negu sprendime nurodytas bendraturčių skaičius dėl nuosavybės teisių atkūrimo šiame sklype;

2) atidalijama privati miško valda, kurioje yra žemės ūkio naudmenos, atidalijant šias žemės ūkio naudmenas. Šiuo atveju formuojami du — miškų ūkio paskirties ir žemės ūkio paskirties — žemės sklypai, o suformuoto miškų ūkio paskirties žemės sklypo plotas negali būti mažesnis negu iki atidalijimo buvusios miško žemės plotas;

3) atidalijama privati miško valda arba privačiame ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esanti miško žemė, kurioje yra teisėtai pastatytas pastatas arba pastatas kartu su jo priklausiniais, Nekilnojamojo turto registre įregistruotas atskiru nekilnojamojo turto objektu (pagrindiniu daiktu), formuojant atskirus žemės sklypus — miškų ūkio paskirties žemės sklypą ir kitos paskirties žemės sklypą, kuris formuojamas pastatui arba pastatui kartu su jo priklausiniais, Nekilnojamojo turto registre įregistruotam atskiru nekilnojamojo turto objektu (pagrindiniu daiktu), eksploatuoti;

4) atidalijama privati miško valda buvusiai sodybai atstatyti;

5) žemės sklypą į atskirus žemės sklypus skiria valstybinės reikšmės (magistraliniai, krašto, rajoniniai), vietinės reikšmės (viešieji) keliai, geležinkeliai ir neprivatizuojami hidrografiniai objektai, taip pat kelių užimti plotai, neįskaityti į privatizuojamo žemės sklypo bendrą plotą.

14. Miško žemė apmokestinama miško žemės mokesčiu. Miško žemės mokestinė vertė apskaičiuojama Vyriausybės nustatyta tvarka.

6 straipsnis. Pirmumo teisė įsigyti privačią miškų ūkio paskirties žemę

1. Pirmumo teisę įsigyti privačią miškų ūkio paskirties žemę už tokią pat kainą ir kitomis tokiomis pat sąlygomis, išskyrus atvejus, kai ši žemė parduodama iš viešųjų varžytynių, pagal šią eilės tvarką turi:

1) žemės sklypo bendraturčiai — Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.79 straipsnyje nustatyta tvarka;

2) asmuo, nuosavybės teise turintis miškų ūkio paskirties žemės sklypą, kuris ribojasi su parduodamu miškų ūkio paskirties žemės sklypu.

2. Pirmumo teisę (išskyrus atvejus, kai pirmumo teise pasinaudoja žemės sklypo bendraturčiai Civilinio kodekso 4.79 straipsnyje nustatyta tvarka) įsigyti privačią miškų ūkio paskirties žemę, kuri yra valstybinių parkų konservacinio, ekologinės apsaugos ir rekreacinio prioriteto zonose, valstybiniuose draustiniuose ir kitose teritorijose, kurioms suteiktas „Natura 2000“ statusas, už tokią pat kainą ir kitomis tokiomis pat sąlygomis turi valstybė. Kaina, kurią valstybė gali mokėti už perkamus privačios žemės sklypus, negali viršyti šių žemės sklypų vidutinės rinkos vertės, apskaičiuotos atliekant vertinimą masiniu būdu Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, arba rinkos vertės, apskaičiuotos taikant Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą, jeigu pastaroji vertė yra didesnė.

3. Miškų ūkio paskirties žemės sklypo savininkas apie sprendimą parduoti miškų ūkio paskirties žemės sklypą praneša pasirinktam notarui arba Nacionalinei žemės tarnybai. Pranešime apie sprendimą parduoti miškų ūkio paskirties žemės sklypą žemės savininkas privalo nurodyti pardavimo sąlygas. Miškų ūkio paskirties žemės sklypo savininkui

~~draudžiama nustatyti žemės sklypo pardavimo sąlygą, numatančią, kad šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nurodytas pirmumo teisę turintis asmuo gali pirmumo teise įsigyti parduodamą miškų ūkio paskirties žemės sklypą tik su kitais parduodamais miškų ūkio paskirties žemės sklypais, išskyrus atvejus, kai parduodami miškų ūkio paskirties žemės sklypai ribojasi. Jeigu miškų ūkio paskirties žemės sklypo savininko pranešimas apie sprendimą parduoti miškų ūkio paskirties žemės sklypą pateikiamas notarui, šis ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo jo gavimo dienos pranešimą perduoda Nacionalinei žemės tarnybai. Kai parduodama bendrosios nuosavybės teise valdoma žemės sklypo dalis, pranešimas apie sprendimą parduoti miškų ūkio paskirties žemės sklypo dalį Vyriausybės įgaliotai institucijai teikiamas, kai Civilinio kodekso 4.79 straipsnyje nustatyta tvarka pirmumo teise pirkti žemės sklypą nepasinaudoja to žemės sklypo bendraturtis.~~

~~4. Kai pirmumo teisę įsigyti parduodamą miškų ūkio paskirties žemės sklypą turi valstybė, sprendimą pirkti šį žemės sklypą ar atsisakyti jį pirkti valstybės vardu turi priimti Nacionalinės žemės tarnybos vadovas per 30 dienų nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodyto pranešimo gavimo dienos. Kitu atveju Vyriausybės įgaliota institucija apie parduodamą miškų ūkio paskirties žemės sklypą, pardavimo sąlygas ir sąlygas, kuriomis asmenys gali pasinaudoti pirmumo teise įsigyti parduodamą žemę, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodyto žemės sklypo savininko pranešimo gavimo dienos raštu praneša asmenims, kurių nuosavybės teise turimi žemės sklypai ribojasi su parduodamu miškų ūkio paskirties žemės sklypu. Šie asmenys sutikimą pirkti miškų ūkio paskirties žemės sklypą ar atsisakymą jį pirkti turi pateikti Nacionalinei žemės tarnybai ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos.~~

~~5. Nacionalinė žemės tarnyba, gavusi šio straipsnio 4 dalyje nurodytą rašytinį sutikimą pirkti žemės sklypą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo termino, per kurį asmenys, pageidaujantys pasinaudoti pirmumo teise pirkti miškų ūkio paskirties žemės sklypą, galėjo pateikti sutikimą jį pirkti, pabaigos dienos išduoda pažymą, kad šis žemės sklypas parduodamas šio straipsnio nustatyta tvarka pirmumo teise turinčiam jį pirkti asmeniui. Kai pirkti parduodamą miškų ūkio paskirties žemės sklypą pirmumo teise pageidauja keli vienodą pirmumo teisę turintys asmenys, šioje pažymoje išvardijami visi vienodą pirmumo teisę turintys asmenys ir žemės savininkas nusprendžia, kuriam asmeniui arba asmenims, kai parduodama keliems asmenims bendrosios nuosavybės teise, pasiūlytomis sąlygomis parduoti miškų ūkio paskirties žemės sklypą.~~

~~6. Kai turintys pirmumo teisę asmenys atsisako pirkti miškų ūkio paskirties žemės sklypą arba per nustatytą terminą nepateikia sutikimo pirkti miškų ūkio paskirties žemės sklypą, Nacionalinė žemės tarnyba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo termino, per kurį asmenys, pageidaujantys pasinaudoti pirmumo teise pirkti miškų ūkio paskirties žemės sklypą, galėjo pateikti sutikimą jį pirkti, pabaigos dienos išduoda pažymą, kad siūlomo parduoti miškų ūkio paskirties žemės sklypo nepageidavo pirkti asmenys, turintys pirmumo teisę jį pirkti pagal šio straipsnio nuostatas, ir žemės savininkas šį žemės sklypą gali perleisti kitiems asmenims. Kai miškų ūkio paskirties žemės sklypas parduodamas kitiems asmenims už mažesnę kainą ir (ar) kitomis sąlygomis, negu buvo nurodyta pirminiame žemės savininko pranešime, šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka turi būti teikiamas pakartotinis pranešimas.~~

7. Jeigu žemės sklypas parduotas pažeidžiant pirmumo teisę jį pirkti, šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas suinteresuotas asmuo per 3 mėnesius nuo sužinojimo apie miškų ūkio paskirties žemės sklypo pardavimą dienos arba nuo momento, kai galėjo apie tai sužinoti, turi teisę per teismą reikalauti, kad jam būtų perkeltos pirkėjo teisės ir pareigos.

8. Šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytos pažymos galioja vienus metus nuo jų išdavimo dienos, bet ne ilgiau, iki pasikeis duomenys, pagal kuriuos buvo išduotos šios pažymos, kai šie pasikeitimai gali turėti įtakos pagal šio straipsnio 1 dalį nustatant asmenis, turinčius pirmumo teisę įsigyti privačios miškų ūkio paskirties žemės.

7 6 straipsnis. Privalomieji atskaitymai iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką. Miškų ūkio finansavimo programos reikmėms skirtos lėšos

1. Bendrosioms miško reikmėms ir kitoms bendrosioms valstybės biudžeto reikmėms tenkinti Vyriausybės nustatyta tvarka valstybinio miško valdytojams nustatomi privalomieji 15 procentų atskaitymai į valstybės biudžetą iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką. Bendrosioms miško reikmėms tenkinti skirtas lėšas administruoja Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija, o jų naudojimo tvarką nustato aplinkos ministras.

2. 1. Bendrosioms miško **Miškų ūkio finansavimo programos** reikmėms skirtos **tenkinti lėšos skiriamos iš valstybės biudžeto ir kitų šaltinių. Miškų ūkio programos finansavimo reikmėms skirtos lėšos lėšos** naudojamos:

1) naujų miškų įveisimui skirtai žemei įsigyti valstybės nuosavybėn ir naujiems miškams įveisti;

2) miškams inventorizuoti, apskaityti, stebėti;

3) bendrai valstybinei miško priešgaisrinės saugos sistemai įgyvendinti;

4) miškų stichinių nelaimių padariniams, masinių medžių ligų ir miško kenkėjų židiniams likviduoti;

5) bendrai miško kelių ir susijusių miško žemės sausinimo sistemų įrenginių priežiūrai ir remontui įgyvendinti;

6) privačių miškų savininkams konsultuoti ir mokyti, privačių miškų savininkus **ir miškininkus** vienijančioms asociacijoms, **jaunųjų miško bičiulių sambūriams**, miško savininkų kooperatyvams kurtis;

7) taikomiesiems miško mokslo darbams atlikti;

8) viešosios paskirties rekreacijai ir poilsiui skirtiems miško žemės sklypams, taip pat miestų miškams prižiūrėti, apsaugoti ir tvarkyti, **viešosios paskirties rekreacijai ir poilsiui skirtų objektų įrengimui bei priežiūrai finansuoti**;

9) medynams ar krūmynams pertvarkyti didinant jų produktyvumą ir atsparumą klimato kaitai;

10) miškų informacinėms sistemoms kurti;

11) informacijai apie miškus viešinti, šviesti visuomenę miškų tematika, **profesiniams žurnalams**;

12) Aplinkos ministerijai pavaldžių institucijų vykdomoms programoms miškų srityje;

13) **12) genetiniais miško medžių ištekliams išsaugoti ir miško medžių selekcijos plėtrai;**

- 14) 13) miško dauginamosios medžiagos išauginimo, miškų įveisimo, atkūrimo, apsaugos, tvarkymo ir miško išteklių naudojimo pažangioms technologijoms diegti;
- 15) 14) atstovavimui Lietuvai tarptautinėse miškų srities organizacijose;
- 16) kompensacijoms privačių miškų savininkams už nustatytus veiklos apribojimus miško žemėje;
- 17) 15) gamtotvarkos priemonėms miškuose įgyvendinti;
- 18) 16) bendrosioms miško reikmėms skirtoms lėšoms administruoti;
- 17) miškininkystės studijų programų studentų skatinamosios stipendijoms;
- 18) miško sektoriaus darbuotojų švietimui ir mokymui darbo teisės, socialinio dialogo, motyvacijos stiprinimo, sveikatingumo ir kitais socialiniais klausimais.

III SKYRIUS MIŠKO NAUDOJIMAS

8 7 straipsnis. Darnus miško naudojimas

1. Miškai turi būti tvarkomi pagal nepertraukiamo naudojimo principą, kad mediena bei kiti miško ištekliai būtų nuolat tiekiami ir būtų išlaikyta pusiausvyra tarp medienos prieaugio ir jos naudojimo. Visais miško kirtimais per metus iškertamas žalių medžių stiebų medienos tūris Lietuvos miškuose (išskyrus I ir IVB grupių miškus) negali viršyti 70 proc. metinio medienos tūrio prieaugio tuose pačiuose miškuose vertinant Nacionalinės miškų inventorizacijos duomenimis. Ši nuostata netaikoma miškų stichinių nelaimių atvejais, kai šalies mastu išdžiūvusių, išverstų, išlaužytų, išdegusių arba kitaip pažeistų medynų tūris sudaro daugiau kaip vieną ketvirtąją praėjusiais metais iškirstų žalių medžių stiebų medienos tūrio dalį **siekiant daugiatikslio, subalansuoto miško naudojimo, taikant tolygaus naudojimo principą, išlaikant optimalų medienos prieaugio ir jos naudojimo balansą.**

2. Miško savininkai ir valstybinio miško valdytojai privalo laikytis nustatytos pagrindinių miško kirtimų normos, racionaliai naudoti mišką tokiais būdais, kurie padėtų mažinti neigiamą poveikį aplinkai, palaikyti dirvožemio našumą, saugoti biologinę įvairovę, užtikrinti miško žemės sausinimo sistemų ir miško kelių priežiūrą ir remontą.

3. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos miško žemėje nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme. **Ūkinės veiklos ribojimai miškuose taikomi nuo jų į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą dienos.**

4. Vidutinę metinę pagrindinių miško kirtimų normą valstybiniuose miškuose penkeriems metams aplinkos ministro teikimu tvirtina Vyriausybė.

5. Aplinkos ministras nustato metinę pagrindinių miško kirtimų normą valstybiniuose miškuose, kuri atskirais metais penkerių metų laikotarpiu gali kisti ne daugiau kaip 20 10 procentų nuo Vyriausybės patvirtintos vidutinės metinės pagrindinių miško kirtimų normos, tačiau negali viršyti penkerių metų vidutinių normų sumos.

6. Metinę pagrindinių miško kirtimų normą kiekvienam valstybinio miško valdytojui aplinkos ministro nustatyta tvarka paskirsto Valstybinė miškų tarnyba.

7. Privataus miško savininkams dešimtmečio pagrindinių miško kirtimų norma nustatoma miškotvarkos projekte.

8. Pagrindinių miško kirtimų norma nustatoma pagal aplinkos ministro patvirtintą metodiką.

9 8 straipsnis. Asmenų lankymasis miške

1. Asmenys turi teisę laisvai lankytis visų nuosavybės formų miškuose, išskyrus rezervatų ir specialios paskirties objektų (pasienio zona, kariniai objektai ir kt.) miškus ir miškus, kuriuose tai apriboja kiti teisės aktai. Asmenys gali rinkti vaisius, vaistažoles ir vaistinę žaliavą, išskyrus saugomas augalų rūšis, riešutauti, uogauti ir grybauti, laikydamiesi šio įstatymo, Laukinių augalų ir grybų rūšių įstatymo, Aplinkos apsaugos įstatymo, kitų teisės aktų reikalavimų. Lankymosi rezervatų miškuose tvarką nustato rezervatų ir (arba) valstybinių parkų nuostatai.

~~2. Siekiant užtikrinti miškuose besilankančių asmenų saugumą, savivaldybių vykdomosios institucijos miškų urėdijoms, saugomų teritorijų direkcijoms, miško savininko ar kito valstybinio miško valdytojo teikimu, miestų miškuose – be šio teikimo, kai yra svarbių prižasčių (miškų stichinės nelaimės, didelis miško gaisrų pavojus, miško kirtimai, medienos ruošos darbai, miško sanitarinė apsauga, naudojant augalų apsaugos produktus, laukinių gyvūnų laikymas nelaisvėje) gali visuose miškuose uždrausti ar apriboti asmenų lankymąsi, miško išteklių rinkimą ir naudojimą.~~

~~3. Privačiuose miškuose besilankantys asmenys turi tiesiogiai netrikdyti privataus miško savininko privatumo, nekelti grėsmės jo saugumui. Privataus miško savininkas privalo netrukdyti fiziniams asmenims laisvai lankytis privačiuose miškuose, išskyrus šio straipsnio 1, 2, 7, 8 punktuose nustatytus atvejus.~~

~~4. Miškų lankymo ir lankytojų naudojamų miško išteklių ribojimus saugomose teritorijose nustato saugomų teritorijų nuostatai.~~

~~5. Uždraustų ar apribotų lankyti miškų ribas rodo miško savininko ar valstybinio miško valdytojo pastatyti informaciniai ženklai.~~

6. 2. Miškų lankymo tvarką nustato Vyriausybė.

~~7. Miškuose važinėti motorinėmis transporto priemonėmis, kinkomuoju transportu galima tik miško keliais, išskyrus Lankymosi miške taisyklėse, Miško priešgaisrinės saugos taisyklėse nustatytus atvejus. Nemotorinėmis transporto priemonėmis galima važiuoti, arkliais jodinėti miško keliais ir tam pritaikytais takais, išskyrus Lankymosi miške taisyklėse nustatytus atvejus.~~

~~8. Kultūros, sporto ir kitus renginius miškuose galima organizuoti tik gavus miško savininko ar valstybinio miško valdytojo leidimą, vadovaujantis Lankymosi miške taisyklėse nustatytais reikalavimais. Jeigu renginys planuojamas valstybiniuose parkuose ir draustiniuose ar „Natura 2000“ tinklo teritorijose, leidimas turi būti suderintas su atitinkamos saugomos teritorijos direkcija.~~

10 9 straipsnis. Miškų grupės

1. Pagal ūkininkavimo tikslus ir pagrindinę funkcinę paskirtį miškai skirstomi į grupes.

2. I grupė – rezervatiniai miškai. Tai yra valstybinių gamtinių rezervatų, valstybinių parkų ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose esančių gamtinių rezervatų ir

rezervatinių apyrbūių miškai. Ūkininkavimo tikslas – sudaryti sąlygas miškams natūraliai augti.

3. II grupė – specialios paskirties miškai. Joje skiriami:

1) A – ekosistemų apsaugos miškai. Kraštovaizdžio, telmologinių, pedologinių, botaninių, zoologinių, botaninių-zoologinių draustinių miškai ar jų dalys, priešeroziniai miškai. Ūkininkavimo tikslas – išsaugoti arba atkurti miško ekosistemas ar atskirus jų komponentus.

2) B – rekreaciniai miškai. Tai yra miško parkai, miestų miškai, valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai, rekreaciniai miško sklypai ir kiti poilsiui skirti miškai. Ūkininkavimo tikslas – formuoti ir išsaugoti rekreacinę miško aplinką.

4. III grupė – apsauginiai miškai. Tai yra genetinių, geologinių, geomorfologinių, hidrografinių, kultūrinių draustinių ar jų dalių, kultūrinių rezervatų miškai, atkuriamųjų ir genetinių sklypų medynų, miško sėklinių medynų, laukų apsauginiai, apsaugos zonų miškai. Ūkininkavimo tikslas – formuoti aplinkos sąlygoms atsparius, produktyvius medynus, galinčius geriausiai atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas.

5. IV grupė – ūkiniai miškai. Tai yra miškai, nepriskirti I, II, III grupėms, juose nėra saugomų teritorijų. Šioje miškų grupėje skiriami:

1) A – normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai miškai. Ūkininkavimo tikslas – laikantis aplinkosaugos reikalavimų, formuoti produktyvius medynus, nepertraukiamai tiekti medieną.

2) B – trumpo kirtimo amžiaus plantaciniai miškai. Ūkininkavimo tikslas – greičiau išauginti kuo daugiau medienos. Tai yra miškai, kuriuose taikant spartaus auginimo technologijas auginami greitai augančių medžių rūšių medynai, kurių kirtimo amžius turi būti ne mažesnis kaip 10-20 metų. Šiems miškams gali būti priskiriami tik tos pačios amžiaus klasės medynai.

6. Draustinių miškų dalys, vadovaujantis specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, gali būti priskirtos skirtingoms miškų grupėms.

7. Miškus miškų grupėms priskiria Aplinkos ministerija, vadovaudamasi Vyriausybės nustatyta tvarka ir normatyvais.

10 straipsnis. Kompensacijos privačių miškų savininkams ir valstybinių miškų valdytojams už nustatytus veiklos apribojimus

1. Kompensacijos už saugomoje teritorijoje esančioje miško žemėje nustatytus veiklos apribojimus išmokamos Saugomų teritorijų Miškų įstatymo nustatyta tvarka.

2. Už miško žemėje, kuri nepatenka į saugomąją teritoriją, nustatytus pagrindinių miško kirtimų apribojimus išmokamos kompensacijos šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka.

3. 2. Kompensacijos išmokamos privačių miškų savininkams ir valstybinių miškų valdytojams, kurių miško žemėje pakeičiama miškų grupė ir dėl kurios pakeitimo visam laikui uždraudžiamas dalies brandžių medžių iškirtimas yra nustatyti valdymo, naudojimo, bei disponavimo apribojimai, dėl kurių privačių miškų savininkai ir valstybinių miškų valdytojai patiria nuostolius. Nuostoliai dėl miško valdymo, naudojimo bei disponavimo apribojimų kompensuojami teisingai, laiku ir pilna apimtimi. Kompensacijos turi padengti visus nuostolius dėl ūkinės veiklos ir miško naudojimo apribojimų. Kompensuojamos pajamos, kurios galėjo būti gautos pardavus medieną rinkoje, atimant iš jų vidutinės medienos ruošos sąnaudas.

~~Kompensacija apskaičiuojama taikant vidutinės medienos rinkos kainas ir vidutinės medienos ruošos sąnaudas tais metais, kai privataus miško savininkas pateikia prašymą apskaičiuoti ir išmokėti kompensaciją. Prašymą privataus miško savininkas gali pateikti ne anksčiau kaip tais metais, kai medynas pasiekia pagrindinių miško kirtimų amžių, taikytą iki miškų grupės pakeitimo.~~

~~4. 3. Šio straipsnio 3 2 dalyse nustatytų kompensacijų apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Kompensacijos išmokamos per vienus metus arba dalimis per trejus metus nuo sprendimo skirti kompensaciją patvirtinimo, kuris priimamas išnagrinėjus prašymą gauti kompensaciją.~~

~~5. 4. Šio straipsnio 3 2 dalyse nustatytos kompensacijos mokamos iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų bendrosioms miško reikmėms finansuoti, arba iš savivaldybės biudžeto lėšų, jei miškų grupės pakeitimą inicijuoja savivaldybė.~~

~~5. Vienkartinės kompensacijos išmokamos privačių miškų savininkams ir valstybinių miškų valytojams, kurių miško valdose arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklypuose esančioje miško žemėje po nuosavybės teisių įgijimo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą įrašomi apribojimai uždraudžiantys pagrindinį miškų naudojimą. Kompensuojamos pajamos, kurios galėjo būti gautos pardavus medieną rinkoje, atimant iš jų vidutinės medienos ruošos sąnaudas, pridėdant medienos prieaugio, kuris galėtų būti užaugintas miško valdoje po pagrindinio miško naudojimo ir miško atkūrimo per 25 metus, vertę. Kompensacija apskaičiuojama taikant vidutinės medienos rinkos kainas ir vidutinės medienos ruošos sąnaudas tais metais, kai privataus miško savininkas pateikia prašymą apskaičiuoti ir išmokėti kompensaciją. Privataus miško savininkas prašymą dėl kompensacijos gali teikti nuo apribojimų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą dienos, bet ne anksčiau kaip tais metais, kai miškas pasiekia pagrindinių kirtimų amžių, taikytą po apribojimo nustatymo. Apribojimai taikomi tik jei jie įregistruoti Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registre. Jeigu nuosavybės teisės į miško žemę buvo įgytos vėliau, negu Nekilnojamojo turto kadastrė ir Nekilnojamojo turto registre buvo nustatyti apribojimai, kompensacijos už nustatytus apribojimus nemokamos.~~

~~6. Kasmetinės kompensacijos išmokamos privačių miškų savininkams ir valstybinių miškų valdytojams, kurių miško valdose arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklypuose esančioje miško žemėje po nuosavybės teisių įgijimo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą įrašomi apribojimai atidedantys vėlesniam laikui pagrindinį miško naudojimą arba reikalaujantys dalį kirstinų medžių palikti neiškirstų kirtimų atidėjimo laikotarpiui. Kompensuojamos negautos pajamos einamaisiais metais, kurios skaičiuojamos nuo negautų pajamų, kurios galėjo būti gautos iškirtus kirstinus medžius ir pardavus medieną rinkoje, atimant iš jų vidutinės medienos ruošos sąnaudas. Negautos pajamos apskaičiuojamos taikant vidutinės medienos rinkos kainas ir vidutinės medienos ruošos sąnaudas tais metais, kai privataus miško savininkas pateikia prašymą apskaičiuoti ir išmokėti kompensaciją. Privataus miško savininkas prašymą dėl kompensacijos gali teikti nuo apribojimų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą dienos, bet ne anksčiau kaip tais metais, kai miškas pasiekia pagrindinių kirtimų amžių, taikytą po apribojimų išrašymo dienos. Apribojimai taikomi tik jei jie įregistruoti Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registre. Jeigu nuosavybės teisės į miško žemę buvo įgytos vėliau, negu Nekilnojamojo turto~~

kadastru ir Nekilnojamojo turto registre buvo nustatyti apribojimai, kompensacijos už nustatytus apribojimus nemokamos.

12 11 straipsnis. Miškų inventorizacija ir miškų kadastras

1. Miškų inventorizacijos ir miškų apskaitos tikslas – nustatyti miško išteklius, jų kokybę, teikti informaciją apie miškų gamtinę ir ūkinę būklę.

2. Miškų inventorizacijos specialistai turi teisę įeiti į visus miškus, atlikti inventorizacijos darbus ir gauti reikiamą informaciją jiems atlikti.

3. Nacionalinė miškų inventorizacija skirta miškų būklės stebėsenai ir strateginiam miškų sektoriaus planavimui pagal žinomo tikslumo miškų būklės ir jų kaitos rodiklius šalies arba regionų ir administracinių vienetų lygmenyje. Nacionalinė miškų inventorizacija vykdoma aplinkos ministro nustatyta tvarka pagal statistiniais metodais pagrįstą atrankos schemą, naudojant apskaitos barelių tinklą. Nacionalinės miškų inventorizacijos duomenys yra vieši, išskyrus apskaitos barelių vietas ir kitus jų padėtį atskleidžiančius duomenis.

4. Miškų sklypų inventorizacija skirta miškų apskaitai sudaryti, miškotvarkos projektams rengti ir miškų ūkio veiklai planuoti. Miškų sklypų inventorizacijos tvarką nustato aplinkos ministras. Miškų sklypų inventorizacija atliekama valstybės, miškų savininkų ir valstybinio miško valdytojų lėšomis.

5. Remiantis miškų sklypų inventorizacijos duomenimis, sudaromas Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastras (toliau šiame straipsnyje – Kadastras). Kadastro valdytojas – Aplinkos ministerija. Kadastras apima duomenis apie miško žemę, miškus, miško išteklių kiekį bei kokybę miško valdose ir ne miškų ūkio paskirties žemės sklypuose ir laisvos valstybinės žemės fonde esančioje miško žemėje. Kadastro turinį, sudarymo tvarką ir tvarkytoją (-us) nustato Vyriausybė.

6. Medžių savaiminukais apaugusi valstybinė ne miško žemė inventorizuojama ir registruojama Kadastre kaip miškas aplinkos ministro nustatyta tvarka, kai medžių savaiminukų vidutinis amžius – ne mažesnis kaip ~~10~~ 20 metų, privati ne miško žemė – kai to prašo žemės savininkas.

13 12 straipsnis. Miškotvarkos projektas

1. Miškotvarkos projekto rengimą inicijuoja miško savininkas ar valstybinio miško valdytojas.

2. Miškotvarkos projektai rengiami, derinami, tvirtinami, registruojami ir keičiami pagal aplinkos ministro tvirtinamas šių projektų rengimo taisykles. Pripažinti miškotvarkos projektus negaliojančiais gali juos tvirtinanti institucija, vadovaudamasi aplinkos ministro nustatytais kriterijais ir tvarka.

3. Miškotvarkos projektai galioja dešimt metų. Miškotvarkos projektų galiojimo trukmė miško savininko ar valstybinio miško valdytojo prašymu pratęsiama iki penkerių metų, jeigu yra suprojektuotų, bet neįvykdytų priemonių.

4. Miškotvarkos projektai privalomi pagrindiniams miško kirtimams vykdyti 10 ha ir didesnėse miško valdose, inžineriniams tinklams miško žemėje įrengti, miško infrastruktūrai įrengti, išskyrus nesudėtingų rekreacinės miško infrastruktūros objektų (informacinių ženklų, medžio skulptūrų, miško baldų, suoliukų, lieptų) įrengimą nekertant miško.

14 13 straipsnis. Miškotvarkos projektų rengėjai

1. Miškotvarkos projektus rengiančių fizinių asmenų (miškotvarkos projektų rengėjų) kvalifikacijos reikalavimai apima išsilavinimo, veiklos miškotvarkos srityje, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimus.

2. Miškotvarkos projektų rengėjai privalo turėti aukštąjį koleginiį ar aukštąjį universitetinį miškininkystės krypties išsilavinimą arba jam lygiavertį išsilavinimą ir ne trumpesnę kaip vienu metų miškotvarkos darbų patirtį.

3. Šiame straipsnyje miškotvarkos projektų rengėjams nustatyti reikalavimai netaikomi kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, piliečiams ir kitiems fiziniams asmenims, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktuose jiems suteiktomis judėjimo teisėmis, jeigu jie turi kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, kompetentingos institucijos išduotą atestatą arba kitą dokumentą, įrodantį, kad jie kilmės valstybėje turi teisę verstis miškotvarkos projektų rengimą atitinkančia veikla.

4. Miškotvarkos projekto rengėjo atestato išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo tvarką nustato aplinkos ministras. Miškotvarkos projektų rengėjų atestatus išduoda Valstybinė miškų tarnyba.

5. Valstybinė miškų tarnyba ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų tinkamai pateiktų dokumentų miškotvarkos projekto rengėjo atestatui gauti gavimo dienos priima sprendimą ir išduoda miškotvarkos projekto rengėjo atestatą arba motyvuotai atsisako jį išduoti ir apie priimtą sprendimą informuoja prašymą pateikusį asmenį. Jeigu asmuo pateikia netinkamai įformintą prašymą arba ne visus dokumentus, kurių reikia atestatui išduoti, jam Valstybinė miškų tarnyba pateikia pranešimą, kad per 5 darbo dienas nuo šio pranešimo gavimo dienos pareiškėjas turi patikslinti prašymą ar pateikti trūkstamus dokumentus. Jeigu asmuo pateikia tinkamai įformintą prašymą, visus reikiamus dokumentus ir atitinka šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytus reikalavimus, tačiau per nustatytą terminą Valstybinė miškų tarnyba nepriima sprendimo išduoti miškotvarkos projekto rengėjo atestato arba motyvuotai neatsisako išduoti šį atestatą, laikoma, kad miškotvarkos projekto rengėjo atestatas išduotas. Miškotvarkos projekto rengėjo atestatas galioja neterminuotai.

6. Miškotvarkos projektų rengėjai privalo tobulinti kvalifikaciją ir ne rečiau kaip kas 5 metus išklausti Lietuvos mokslo ir (ar) studijų įstaigos, vykdančios mokslinę ir (ar) mokomąją miškotyros krypties veiklą, mokymus, organizuojamus pagal programą, sudarytą pagal Valstybinės miškų tarnybos nustatytus reikalavimus.

7. Valstybinė miškų tarnyba nustačiusi, kad miškotvarkos projekto rengėjas pažeidė kvalifikacijos tobulinimo reikalavimus, nurodytus šio straipsnio 7 dalyje, raštu įspėja miškotvarkos projekto rengėją apie galimą miškotvarkos projekto rengėjo atestato galiojimo sustabdymą ir nustato ne ilgesnį kaip 6 mėnesių terminą šiam pažeidimui pašalinti.

8. Miškotvarkos projekto rengėjo atestato galiojimas sustabdomas ne ilgesniam kaip 6 mėnesių laikotarpiui ir nustatomas ne ilgesnis kaip 6 mėnesių terminas pažeidimui, dėl kurio sustabdomas atestato galiojimas, pašalinti, kai asmuo netobulino kvalifikacijos pagal šio

straipsnio 7 dalyje nustatytus reikalavimus ir per Valstybinės miškų tarnybos nustatytą terminą jai nepateikė kvalifikacijos tobulinimą įrodančių dokumentų.

9. Miškotvarkos projekto rengėjo atestato galiojimo sustabdymas panaikinamas, kai miškotvarkos projekto rengėjas per Valstybinės miškų tarnybos nustatytą terminą pašalina šio straipsnio 8 dalyje nustatytus pažeidimus, dėl kurių buvo sustabdytas miškotvarkos projekto rengėjo atestato galiojimas.

10. Miškotvarkos projekto rengėjo atestato galiojimas panaikinamas, jeigu yra nors viena iš šių sąlygų:

1) miškotvarkos projekto rengėjas pateikia rašytinį prašymą panaikinti jam išduotą miškotvarkos projektų rengėjo atestatą;

2) miškotvarkos projekto rengėjo atestatui gauti buvo pateikti melagingi duomenys;

3) miškotvarkos projekto rengėjas neteisingai suprojektavo pagrindinius miško kirtimus 5 proc. ir daugiau nuo miško žemės ploto, kitas ūkines priemones – 10 proc. ir daugiau nuo miško žemės ploto;

4) kai, sustabdžius miškotvarkos projekto rengėjo atestato galiojimą, asmuo tęsia veiklą neturėdamas tam teisės;

5) kai miškotvarkos projekto rengėjo atestato turėtojas šio straipsnio 9 dalyje nurodytais pagrindais, sustabdžius jo atestato galiojimą, per nustatytą terminą nepašalina pažeidimų;

6) miškotvarkos projekto rengėjui mirus.

11. Valstybinė miškų tarnyba per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos praneša miškotvarkos projekto rengėjo atestato turėtojui apie miškotvarkos projekto rengėjo atestato galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir galiojimo panaikinimą. Kai miškotvarkos projekto rengėjo atestato galiojimas panaikinamas, dėl naujo atestato išdavimo galima kreiptis ne anksčiau kaip po vienerių metų nuo sprendimo panaikinti atestato galiojimą priėmimo dienos, išskyrus šio straipsnio ~~11~~ 10 dalies 3 punkte nurodytą atvejį – vienerių metų terminas tokiu atveju skaičiuojamas nuo kompetentingos institucijos ar teismo sprendimo, kuriuo nustatyta ši aplinkybė, įsigaliojimo dienos, neatsižvelgiant į tai, ar miškotvarkos projekto rengėjo atestatas buvo panaikintas šio straipsnio ~~11~~ 10 dalies 1 punkte nurodytu pagrindu, ar ne.

~~15~~ 14 straipsnis. Genetiniai miško medžių ištekliai, sėklinė miško bazė ir miško dauginamoji medžiaga

1. Genetiniams miško medžių ištekliams priskiriami miško medžių genetiniai draustiniai, genetiniai medynai, miško medžių klonų rinkiniai, bandomieji miško medžių želdiniai, elitiniai ir rinktiniai medžiai, vietines miško medžių populiacijas atstovaujantys medžiai ir jų klonai, kiti įvertinti miško medžių objektai (medynai, medžių grupės ir pavieniai medžiai), įrašyti į Valstybinės miškų tarnybos tvarkomą Genetinių miško medžių išteklių informacinę sistemą. Genetiniai miško medžių ištekliai skirti miško medžių genetinei įvairovei išsaugoti ir naudojami selekcijai, sėklinei miško bazei kurti, moksliniams tyrimams atlikti, miškams įveisti ir atkurti. Miško medžių genetiniai draustiniai ir genetiniai medynai jų kilmės vietose (*in situ*) saugomi ir atkuriami taikant dinaminį metodą – specialiaisiais miško kirtimais ir miško atkūrimo priemonėmis formuojant saugomos medžių rūšies populiacijos įvairiam žiur

medynus, vadovaujantis aplinkos ministro tvirtinamų Miško dauginamosios medžiagos nuostatų reikalavimais.

2. Sėklinė miško bazė kuriama ir tvarkoma genetiniu-selekciniu pagrindu, laikantis Miško dauginamosios medžiagos nuostatų reikalavimų. Miško dauginamoji medžiaga turi būti ruošiamą sėklinės miško bazės objektuose, įrašytuose į Genetinių miško medžių išteklių informacinę sistemą.

3. Genetinių miško medžių išteklių ir sėklinės miško bazės objektus vertina, jų plėtros, tvarkymo, atkūrimo ir naudojimo rekomendacijas ir priemones aprobuoja Valstybinės miškų tarnybos sudaryta Genetinių miško medžių išteklių, sėklininkystės ir miško atkūrimo ekspertų komisija.

4. Miško dauginamoji medžiaga auginama, laikoma, naudojama ir ja prekiaujama laikantis Miško dauginamosios medžiagos nuostatų reikalavimų. Lietuvos Respublikos teritorijoje draudžiama prekiauti ir želdinti mišką miško dauginamą medžiaga, kurios kilmė ir kokybė neatitinka šių nuostatų reikalavimų, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje numatytą išimtį, kai išduotas leidimas naudoti miško dauginamą medžiagą (toliau šiame straipsnyje – leidimas).

5. Leidimas išduodamas fiziniams ir juridiniams asmenims, įskaitant užsienio valstybių juridinius asmenis ir kitas organizacijas ar jų padalinius, želdinančius mišką, miško dauginamosios medžiagos tiekėjams, prekiaujantiems miško dauginamą medžiaga, jeigu ji neatitinka medžių rūšių kilmės rajonų ar jų perkėlimo reikalavimų, nustatytų Miško dauginamosios medžiagos nuostatuose.

6. Leidime nurodomas atitinkamos medžių rūšies ir kilmės miško dauginamosios medžiagos kiekis ir kilmės rajonai, kuriuose ja leidžiama želdinti mišką. Leidimą išduoda ir sprendimą dėl jo galiojimo panaikinimo priima Valstybinė miškų tarnyba Miško dauginamosios medžiagos nuostatuose nustatyta tvarka. Jeigu miško dauginamoji medžiaga įvežama iš kitos Europos Sąjungos šalies, su prašymu reikia pateikti dokumento, patvirtinančio miško dauginamosios medžiagos kilmę, patvirtintą kopiją; jei įvežamos sėklos, papildomai reikia pateikti jų kokybę patvirtinančio dokumento patvirtintą kopiją.

7. Leidimas išduodamas arba sprendimas jo neišduoti priimamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo Valstybinėje miškų tarnyboje dienos. Jeigu leidimui išduoti reikia papildomų dokumentų ir informacijos, Valstybinė miškų tarnyba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo praneša jį pateikusiam asmeniui apie būtinybę pateikti trūkstamus dokumentus ir informaciją. Terminas išduoti leidimą arba priimti sprendimą jo neišduoti skaičiuojamas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų ir informacijos pateikimo Valstybinei miškų tarnybai dienos. Sprendimas neišduoti leidimo priimamas ir prašymą pateikęs asmuo apie tai informuojamas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka. Jeigu leidimas neišduodamas per nustatytą terminą ir asmuo neinformuojamas apie sprendimą jo neišduoti, laikoma, kad leidimas išduotas. Pasikeitus juridinio asmens pavadinimui, leidimas pakeičiamas per 5 darbo dienas nuo informacijos gavimo Valstybinėje miškų tarnyboje dienos.

8. Leidimas išduodamas, jeigu miško dauginamoji medžiaga atitinka abi šioje dalyje nurodytas sąlygas:

1) jos kilmė ir kokybė atitinka Miško dauginamosios medžiagos nuostatų reikalavimus;

2) moksliniais arba selekciniais tyrimais įrodyta, jog ji yra prisitaikiusi prie medžių rūšies kilmės rajono, kuriame būtų naudojama miškui želdinti, ekologinių sąlygų, atsižvelgiant į aukštį virš jūros lygio.

9. Leidimas galioja ne ilgiau kaip vienus metus, atsižvelgiant į miško dauginamosios medžiagos naudojimo miškui želdinti galimybes – amžių ir kokybės reikalavimus, nustatytus Miško dauginamosios medžiagos nuostatuose. Leidimas panaikinamas, jeigu nustatoma, kad jam gauti asmuo pateikė suklastotus dokumentus arba jų kopijas, arba melagingus duomenis.

16-15 straipsnis. Miško dauginamosios medžiagos tiekėjai ir jų veiklos reglamentavimas

1. Fizinis ar juridinis asmuo, įskaitant užsienio valstybių juridinius asmenis ir kitas organizacijas arba jų padalinius, įgyja teisę verstis miško dauginamosios medžiagos prekyba ir (ar) importu, kai jis įrašomas į Miško dauginamosios medžiagos tiekėjų sąrašą (toliau – sąrašas) Miško dauginamosios medžiagos nuostatų nustatyta tvarka. Šis reikalavimas netaikomas kitos Europos Sąjungos valstybės narės subjektui, oficialiai registruotam miško dauginamosios medžiagos tiekėju (toliau – tiekėjas) kitoje valstybėje narėje. Duomenys apie tiekėjus (tiekėjo pavadinimas arba vardas ir pavardė, veiklos sritis, adresas kontaktams, telefono numeris ir el. pašto adresas) sąrašė kaupiami ir skelbiami viešai siekiant nustatyti jų tapatybę ir užtikrinti teisingos ir išsamios informacijos apie jų veiklą kaupimą ir teikimą, vykdant prekybą miško dauginamąja medžiaga ir įgyvendinant 1999 m. gruodžio 22 d. Europos Tarybos direktyvos [1999/105/EB](#) dėl prekybos miško dauginamąja medžiaga 6 straipsnio 4 dalies reikalavimus.

2. Tiekėją į sąrašą įrašo, šį sąrašą tvarko ir už tiekėjų duomenų saugą atsako Valstybinė miškų tarnyba Miško dauginamosios medžiagos nuostatuose nustatyta tvarka. Tiekėjo asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu [\(ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų apsaugą

3. Tiekėjas į sąrašą įrašomas, kai įvykdomos šioje dalyje nurodytos sąlygos:

1) pateikia Miško dauginamosios medžiagos nuostatuose nurodytos formos prašymą Valstybinei miškų tarnybai;

2) yra registruotas Lietuvos Respublikos fitosanitariniame registre, jeigu jis yra tiekėjas miško dauginamosios medžiagos, kurios fitosanitarinė kontrolė būtina pagal 2019 m. lapkričio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2019/2072](#), kuriuo nustatomos vienodos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) 2016/2031](#) dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų įgyvendinimo sąlygos, panaikinamas Komisijos reglamentas [\(EB\) Nr. 690/2008](#) ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas [\(ES\) 2018/2019](#), su visais pakeitimais, reikalavimus.

4. Tiekėjas į sąrašą įrašomas arba priimamas sprendimas neįrašyti jo į šį sąrašą ne vėliau kaip per 10 darbo dienų gavus tiekėjo prašymą. Jei prašyme pateikta ne visa arba klaidinga informacija, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo Valstybinė miškų tarnyba praneša tiekėjui apie būtinybę pateikti trūkstamą informaciją ar ją ištaisyti. Terminas priimti sprendimą įrašyti tiekėją ar neįrašyti jo į sąrašą skaičiuojamas nuo visos teisingos ar

trūkstantis informacijos pateikimo dienos. Tiekėjas apie priimtą sprendimą informuojamas raštu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos Viešojo administravimo įstatyme nustatyta tvarka. Jeigu tiekėjas įvykdė šio straipsnio 3 dalyje nurodytas sąlygas, tačiau Valstybinei miškų tarnyba per nustatytus terminus tiekėjo neįrašė į sąrašą ir neinformavo jo apie tai, motyvuotai neatsisakė įrašyti į sąrašus, laikoma, kad jis įrašytas. Pasikeitus tiekėjo vardui, pavardei arba pavadinimui, kontaktiniams duomenims ar veiklos sričiai, jis apie tai per 10 darbo dienų turi pranešti Valstybinei miškų tarnybai, kuri sąrašą turi patikslinti per 5 darbo dienas gavusi patikslintus duomenis.

5. Tiekėjas privalo:

1) laikytis Miško dauginamosios medžiagos nuostatuose nustatytų miško dauginamosios medžiagos kilmės, kokybės, auginimo, laikymo ir prekybos reikalavimų;

2) registruotis Lietuvos Respublikos fitosanitariniame registre, jeigu jis yra tiekėjas miško dauginamosios medžiagos, kurios fitosanitarinė kontrolė būtina pagal 2019 m. lapkričio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento [\(ES\) 2019/2072](#), kuriuo nustatomos vienodos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) 2016/2031](#) dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų įgyvendinimo sąlygos, panaikinamas Komisijos reglamentas [\(EB\) Nr. 690/2008](#) ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas [\(ES\) 2018/2019](#), su visais pakeitimais, reikalavimus.

3) Valstybinei miškų tarnybai teikti duomenis apie visas parduotas ir turimas siuntas Miško dauginamosios medžiagos nuostatų nustatyta tvarka;

4) pasikeitus tiekėjo vardui, pavardei arba pavadinimui, kontaktiniams duomenims ar veiklos sričiai, apie tai per 10 darbo dienų pranešti Valstybinei miškų tarnybai.

6. Tiekėjas išbraukiamas iš sąrašo, kai:

1) jis pateikia prašymą išbraukti iš sąrašo;

2) jis Valstybinei miškų tarnybai neteikia duomenų apie visas parduotas ir turimas miško dauginamosios medžiagos siuntas Miško dauginamosios medžiagos nuostatuose nustatyta tvarka;

3) jam per vienus metus antrą kartą paskiriama administracinė nuobauda už Miško dauginamosios medžiagos nuostatų reikalavimų pažeidimą;

4) jis pateikia Valstybinei miškų tarnybai melagingus duomenis arba suklastotus dokumentus;

5) jis išregistruojamas iš Fitosanitarinio registro šio registro nuostatuose nustatytais atvejais;

6) juridinis asmuo likviduojamas arba reorganizuojamas ir ilgiau kaip 3 metus nevykdo prekybos miško dauginamąja medžiaga ir (ar) jos importo;

7) fizinis asmuo miršta.

7. Valstybinė miškų tarnyba nustačiusi, kad tiekėjas pažeidė šio straipsnio 5 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytus reikalavimus arba jam per vienus metus antrą kartą paskiriama administracinė nuobauda už Miško dauginamosios medžiagos nuostatų reikalavimų pažeidimą, arba pateikė melagingus duomenis ar suklastotus dokumentus, raštu įspėja tiekėją apie galimą jo išbraukimą iš sąrašo ir nustato ne ilgesnį kaip 20 darbo dienų nuo įspėjimo gavimo dienos terminą pašalinti pažeidimus. Tiekėjui nepašalinus pažeidimų ir Valstybinei miškų tarnybai nepateikus pašalinimą įrodančių dokumentų, tiekėjas išbraukiamas iš sąrašo. Kitais atvejais

tiekėjas apie priimtą sprendimą išbraukti jį iš sąrašo informuojamas raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos Viešojo administravimo įstatyme nustatyta tvarka. Tiekėjas iš sąrašo neišbraukiamas, jeigu pagal aplinkos ministro patvirtintus kriterijus pažeidimai pripažįstami mažareikšmiais.

8. Jeigu tiekėjas išbraukiamas iš sąrašo dėl šio straipsnio 6 dalies 2, 3 ir 4 punktuose nurodytų priežasčių, į šį sąrašą jis gali būti įrašomas ne anksčiau kaip po vienu metų.

17 16 straipsnis. Miško įveisimas ir atkūrimas

1. Lietuvos Respublikos teritorijos miškingumas didinamas veisiant mišką ne miško žemėje. Valstybinėje žemėje miškas veisiamas 5 straipsnio 3 10 dalyje nurodytų subjektų valdomuose valstybinės miško žemės sklypuose, perduotuose jiems patikėjimo teise valstybinėms funkcijoms įgyvendinti Žemės įstatymo nustatyta tvarka. Privačioje ne miško žemėje miškas veisiamas aplinkos ministro nustatyta tvarka. Įveisus mišką ne miško žemėje, šiam plotui taikomas Miškų įstatymas.

2. Miško savininkai ir valstybinio miško valdytojai mišką privalo atkurti, želdinius ir žėlinius saugoti ir prižiūrėti. Miškas atkuriamas ir veisiamas mišką želdinant arba jam želiant, želdiniai ir žėliniai prižiūrimi ir saugomi laikantis aplinkos ministro tvirtinamų Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimų.

3. Kirtavietės turi būti apželdintos arba atžėlusios tikslinėmis medžių rūšimis ne vėliau kaip per trejus metus po jų atsiradimo, žuvę želdiniai ir žėliniai – ne vėliau kaip per dvejus metus, atkurtini žuvę medynai – ne vėliau kaip per trejus metus nuo jų žuvimo nustatymo. ~~išskyrus atvejus, kai saugomų teritorijų nuostatuose ir (ar) saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatyti kitokie kirtaviečių, žuvusių želdinių ir žėlinių ar žuvusių medynų apželdinimo arba atžėlimo terminai.~~

4. Veisiant mišką, apželdinus kirtavietes, žuvusius medynus, želdinius ir žėlinius arba jiems atžėlus tikslinėmis medžių rūšimis, miško želdiniai ir žėliniai turi būti prižiūrimi ir saugomi, kol susiformuos jaunuolynas. ~~Miškas turi būti atkurtas per dešimt metų nuo kirtaviečių atsiradimo arba medynų, želdinių ir žėlinių žuvimo fakto nustatymo. Miškas laikomas atkurtu ir įveistu, kai želdinių ir žėlinių kokybė atitinka aplinkos ministro tvirtinamų Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimus.~~

5. Miško savininkams ir valstybinio miško valdytojams leidimas pagrindiniams miško kirtimams neišduodamas, jei toje pačioje miško valdoje per šio straipsnio 3 dalyje nustatytus terminus neapželdintos arba tikslinėmis medžių rūšimis neatžėlę kirtavietės, žuvę želdiniai ir žėliniai ar žuvę medynai.

6. Plantacinius miškus draudžiama veisti neplantacinių miškų kirtavietėse arba šių miškų žuvusių želdinių, žėlinių ir medynų vietose, miško aikštėse ir miško laukymėse.

7. Savaiame medžiais ir krūmais apaugantys ne miško paskirties žemės sklypai gali būti paverčiami mišku, jei savaiame apmiškintas žemės sklypo plotas atitinka Miško sąvoką. Tokio miško valdytojai ir savininkai gali nuspręsti laisva valia atsisakyti savaiame apmiškinto sklypo ar jo dalies, prieš tai informavus Valstybinę miškų tarnybą.

18 17 straipsnis. Medynų auginimas ir miško kirtimas

1. Medynų auginimo priemonėmis turi būti siekiama formuoti ir atkurti aplinkos sąlygoms atsparius miškus, atitinkančius jų funkcinę paskirtį ir augavietės sąlygas, pirmenybę teikiant vietinės kilmės mišriems medynams, prisitaikiusiems prie vietinių klimato sąlygų.

2. Medynuose gali būti vykdomi pagrindiniai, ugdomieji, sanitariniai, specialieji, lydimo ir pavienių medžių miško kirtimai. Miško kirtimo būdai, kirtimų amžius ir (ar) tiksliniai skersmenys, biržių atrėžimo tvarka, aplinkosaugos ir technologiniai reikalavimai nustatomi aplinkos ministro tvirtinamose Miško kirtimų taisyklėse.

3. Miško kirtimai draudžiami Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nustatytais atvejais ir šiais atvejais:

1) I grupės miškuose, išskyrus specialiuosius miško kirtimus, skirtus išsaugoti ar atkurti biologinę įvairovę ir kitus saugomųjų teritorijų nuostatuose numatytus miško kirtimus;

~~2) IIA ir IIB grupių miškuose pagrindiniai miško kirtimai;~~

3) 2) III grupės miškuose kirtimai didesnio kaip 3 hektarų plynojo pagrindinio miško kirtimo biržėmis;

4) 3) plynieji pagrindiniai miško kirtimai nacionaliniuose parkuose;

5) 4) valstybiniuose parkuose, biosferos rezervatuose ir draustiniuose atvejiniai pagrindiniai miško kirtimai didesnėmis kaip 3 hektarai biržėmis;

6) 5) IVA grupės miškuose plynieji pagrindiniai miško kirtimai didesnėmis kaip 8 4 hektarai biržėmis. Valstybiniuose parkuose ir draustiniuose plynųjų ir atvejinių pagrindinių miško kirtimų biržės plotas negali būti didesnis kaip 3 hektarai.

4. Miško lydimo kirtimai gali būti vykdomi, kai miško žemė paverčiama kitomis naudmenomis arba šioms technologinėms ir gamybinėms miško ūkio reikmėms – medelynams įrengti (išskyrus I, IIA ir IIB grupių miškus), vidaus (miško) keliams tiesti (išskyrus I ir IIA grupių miškus), technologiniams proskiebiams (išskyrus I ir IIA grupių miškus), ~~iki 0,03 ha ploto poilsio aikštelėms įrengti (išskyrus I ir IIA grupių miškus);~~ medienos sandėliams įrengti (išskyrus I ir IIA grupių miškus), priešgaisrinėms juostoms įrengti.

5. Miško savininkai, valstybinio miško valdytojai ir asmenys, vykdančys miško kirtimus, privalo tausoti miško kelius.

6. Miško kirtimai, medynų auginimo priemonės ir kiti miško darbai turi būti vykdomi laikantis aplinkos ministro tvirtinamų miško darbų saugos reikalavimų.

7. Žaliavinės medienos gabenimo tvarką nustato aplinkos ministras.

19 18 straipsnis. Leidimas kirsti mišką

1. Miško savininkai ir valstybinio miško valdytojai, ketinantys vykdyti miško kirtimus, privalo aplinkos ministro nustatyta tvarka iš Valstybinės miškų tarnybos gauti leidimą kirsti mišką, išskyrus šiuos atvejus:

1) IIA, IIB grupių miškuose atliekami jaunuolynų ugdymo, sausuolių ir vėjavartų kirtimai atrankiniais sanitariniais miško kirtimais, miško valdos ribinių linijų kirtimai, medžių kirtimai grioviuose, proskynose, pavojų keliančių medžių kirtimai;

2) ~~III ir IVA grupės miškuose miškas kertamas neplynais miško kirtimais savo reikmėms, po kurių liks ne mažesnis nei 0,6 medyno skalsumas (išskyrus miškuose, esančiuose saugomose teritorijose, „Natura 2000“ teritorijose ar kultūros paveldo teritorijose);~~ **jaunuolynų ugdymo, sausuolių ir vėjavartų kirtimui atrankiniais sanitariniais miško kirtimais, miško valdos**

ribinių linijų kirtimui, medžių kirtimui grioviuose, proskynose, pavojų keliančių medžių kirtimui;

3) plantaciniuose miškuose;

4) elektros perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriams, inžinerinius tinklus, komunikacijas ir kelius prižiūrintiems asmenims, kai avariniais atvejais kertami pavojų keliantys medžiai. Darbus atlikęs asmuo per 5 darbo dienas privalo informuoti valstybinio miško valdytoją ar privataus miško savininką apie jų valdose atliktą kirtimą;

5) elektros energijos perdavimo sistemos ir elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriams, inžinerinius tinklus, komunikacijas ir kelius prižiūrintiems asmenims inžinerinės infrastruktūros teritorijų technologiniuose proskiebiuose užaugusiems naujiems žėliniams kirsti (šiuo atveju technologinio proskiebio plotis atitinka elektros tinklų proskynos plotį);

6) elektros energijos perdavimo sistemos ir elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriams elektros oro linijų apsaugos zonoje pavojų keliantiems medžiams ar kitiems medžiams, kurie virsdami gali sutrikdyti inžinerinės infrastruktūros veiklą, kirsti, suderinus su privataus miško savininku ar valstybinio miško valdytoju energetikos ministro nustatyta tvarka;

7) elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriams ne daugiau kaip 10 metrų atstumu už Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytų elektros oro linijų apsaugos zonos ribų pavojų keliantiems medžiams kirsti.

~~2. Leidimas kirsti mišką išduodamas vadovaujantis naujausiais (atnaujintais ne anksčiau kaip prieš 10 metų) aplinkos ministro nustatyta tvarka atliktos miškų sklypų inventorizacijos duomenimis, kuriuos privalo pateikti leidimą kirsti mišką prašantis išduoti asmuo. **Leidimų kirsti mišką išdavimo, leidimų galiojimo pratęsimo ir panaikinimo tvarką nustato Vyriausybė.**~~

~~3. Valstybinė miškų tarnyba per 10 darbo dienų, kai prašoma leidimo kirsti sanitarinius miško kirtimus, kuriais siekiama išvengti medžių ligų ar miško kenkėjų plitimo – per 5 darbo, o kai miško kirtimas numatomas vykdyti saugomoje teritorijoje, „Natura 2000“ teritorijoje ar kultūros paveldo teritorijoje – per 20 darbo dienų nuo prašymo išduoti leidimą kirsti mišką gavimo dienos patikrina prašyme nurodytų miško kirtimų atitikti teisės aktų reikalavimams ir išduoda leidimą kirsti mišką arba motyvuotai atsisako jį išduoti.~~

~~4. Leidime kirsti mišką nurodytus miško kirtimus galima vykdyti 12 mėnesių nuo leidimo kirsti mišką išdavimo dienos.~~

~~5. **3.** Laisvos valstybinės žemės fonde esančiuose miškuose leidimai kirsti mišką sanitariniams miško kirtimams išduodami miškų ~~urėdijai~~ **urėdijoms.**~~

~~6. Leidimų kirsti mišką išdavimo ir panaikinimo tvarką nustato aplinkos ministras.~~

~~7. Draudžiama ištraukti ar išvežti savavališkai miško žemėje iškirstus medžius ir krūmus, negavus ikiteisminį ar administracinio nusižengimo tyrimą atliekančio pareigūno sutikimo.~~

20 19 straipsnis. Prekyba valstybiniuose miškuose pagaminta mediena

1. Miškų ~~urėdija~~ **urėdijos** didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje parduoda žaliavinę medieną, miško kirtimo liekanas, nenukirstą mišką ir biokurą. Kiti valstybinio miško valdytojai žaliavinę medieną, miško kirtimo liekanas ir nenukirstą mišką parduoda mažmeninėje prekyboje.

2. Didmeninė prekyba miškų ~~urėdijoms~~ **urėdijų** valdomuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis Vyriausybės nustatyta tvarka vykdoma per elektroninę medienos pardavimo sistemą organizuojant aukcionus ilgalaikėms (nuo trejų iki dešimties metų trukmės), pusmetinėms (šešių mėnesių trukmės) ir trumpalaikėms (iki trijų mėnesių trukmės) sutartims sudaryti.

3. Mažmeninėje prekyboje miškų ~~urėdijoms~~ **urėdijoms** gali parduoti iki **7 20** procentų metinės pagrindinių miško kirtimų normos apimties. Mažmeninėje prekyboje parduodama **žaliavinė mediena, miško kirtimo liekanos, nenukirstas miškas ir biokuras, prioritetą teikiant malkinės medienos pardavimui gyventojams ir kitiems juridiniams ar fiziniams asmenims.**

4. Miškų ~~urėdijoms~~ **urėdijoms** pagamintas biokuras parduodamas energijos išteklių biržoje Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo nustatyta tvarka.

5. Žaliavinės medienos ir nenukirsto miško matavimo ir tūrio nustatymo, žaliavinės medienos apskaitos, klasifikavimo, ženklinimo tvarką nustato aplinkos ministras.

21 20 straipsnis. Nepriklausomų medienos matuotojų veiklos reglamentavimas

1. Nepriklausomas medienos matuotojas gali teikti nenukirsto miško ir (ar) medienos matavimo ir kokybės vertinimo paslaugas. Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija ar jų padaliniai gali teikti nenukirsto miško ir (ar) medienos matavimo ir kokybės vertinimo paslaugas, jeigu jų darbuotojas (fizinis asmuo) turi jam išduotą nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestatą. Nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestatą išduoda, jo galiojimą sustabdo ir galiojimo sustabdymą panaikina, taip pat atestato galiojimą panaikina Valstybinė miškų tarnyba aplinkos ministro nustatyta tvarka. Asmuo, norintis gauti nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestatą, privalo turėti aukštąjį universitetinį ir (arba) aukštąjį koleginį, ir (arba) aukštesnįjį miškininkystės išsilavinimą arba jam lygiavertį išsilavinimą ir ne trumpesnę kaip vienų metų darbo, susijusio su nenukirsto miško ir (ar) medienos matavimu ir kokybės vertinimu, patirtį. Nepriklausomam medienos matuotojui išduotas kvalifikacijos atestatas galioja neterminuotai.

2. Valstybinė miškų tarnyba ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų tinkamai pateiktų dokumentų nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestatui gauti gavimo dienos priima sprendimą ir išduoda nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestatą arba motyvuotai atsisako jį išduoti ir apie priimtą sprendimą informuoja prašymą pateikusį asmenį. Jeigu asmuo pateikia netinkamai įformintą prašymą arba ne visus dokumentus, kurių reikia atestatui išduoti, jam Valstybinė miškų tarnyba pateikia pranešimą ir per 5 darbo dienas nuo šio pranešimo gavimo dienos pareiškėjas turi patikslinti prašymą ar pateikti trūkstamus dokumentus. Jeigu asmuo pateikia tinkamai įformintą prašymą, visus reikiamus dokumentus ir atitinka šio straipsnio 1 dalyje numatytus reikalavimus, tačiau per nustatytą terminą Valstybinė miškų tarnyba nepriima sprendimo dėl nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestato išdavimo arba motyvuotai neatsisako išduoti nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestato, laikoma, kad nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestatas išduotas. Nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestatas galioja neterminuotai.

3. Nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestatas neišduodamas, jeigu asmuo yra pripažintas kaltu dėl nenukirto miško ar medienos matavimo ar kokybės vertinimo pažeidimų Lietuvos Respublikos teritorijoje ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nėra praėjęs teisės aktų nustatytas terminas, kuriam pasibaigus laikoma, kad asmuo yra neteistas. Ši nuostata *mutatis mutandis* taikoma valstybės narės piliečiui ar kitam fiziniam asmeniui, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis laisvo judėjimo valstybėse narėse teisėmis ir siekia vykdyti nepriklausomo medienos matuotojo veiklą Lietuvos Respublikoje.

4. Valstybių narių piliečiai ar kiti fiziniai asmenys, kurie naudojasi Europos Sąjungos teisės aktuose jiems suteiktomis laisvo judėjimo valstybėse narėse teisėmis, įgiję nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikaciją ne Lietuvos Respublikoje, o kitose valstybėse narėse, gali pagal darbo sutartį ar savarankiškai vykdyti nepriklausomo medienos matuotojo veiklą Lietuvos Respublikoje tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir Lietuvos Respublikos piliečiai. Nepriklausomų medienos matuotojų profesinė kvalifikacija, įgyta kitose valstybėse narėse, yra pripažįstama pagal Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo nuostatas.

5. Valstybinė miškų tarnyba, nustačiusi, kad nepriklausomas medienos matuotojas pažeidė nenukirto miško ar medienos matavimą arba medienos kokybės nustatymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, raštu išpėja nepriklausomą medienos matuotoją apie galimą nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestato galiojimo sustabdymą ir nustato ne ilgesnį kaip 3 mėnesių terminą pažeidimui pašalinti. Nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestato galiojimas sustabdomas nepriklausomam medienos matuotojui per nustatytą terminą nepašalinus pažeidimo arba Valstybinei miškų tarnybai nustačius pakartotinį nenukirto miško ar medienos matavimą arba medienos kokybės nustatymą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimą per vienus metus. Nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestato galiojimas nestabdomas, jeigu vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymu pažeidimas pripažįstamas mažareikšmiu.

6. Nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestato galiojimo sustabdymas panaikinamas, kai nepriklausomas medienos matuotojas pašalina nustatytą pažeidimą, dėl kurio buvo sustabdytas nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestato galiojimas.

7. Nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestato galiojimas panaikinamas, jeigu yra bent vienas iš šių pagrindų:

1) nepriklausomas medienos matuotojas pateikia prašymą panaikinti nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestatą;

2) dėl nepriklausomo medienos matuotojo buvo priimtas apkaltinamasis teismo nuosprendis už nusikalstamas veikas, padarytas vykdant nepriklausomo medienos matuotojo veiklą;

3) nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestatui gauti buvo pateikti suklastoti dokumentai;

4) nepriklausomas medienos matuotojas per šio straipsnio 5 dalyje nustatytą terminą neatlieka šio straipsnio 6 dalyje nustatytų pareigų.

7. Nepriklausomo medienos matuotojo kvalifikacijos atestatas laikomas negaliojančiu nepriklausomam medienos matuotojui mirus.

22 21 straipsnis. Inžinerinių tinklų įrengimas miško žemėje

1. Miško žemėje galima įrengti inžinerinius tinklus nepaverčiant miško žemės kitomis naudmenomis, jei tai nedaro esminės įtakos miško ekosistemai.

2. Inžinerinis tinklas laikomas nedarančiu esminės įtakos miško ekosistemai, jei atitinka visas šias sąlygas:

1) Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytas inžinerinio tinklo apsaugos zonos plotis neviršija 10 metrų ir nėra numatytas besąlyginis draudimas auginti želdinius;

2) įrengiamas medynu neapaugusioje miško žemėje arba įrengiami požeminiai inžineriniai tinklai nevykdant miško kirtimo;

3) įrengiamas IIB, III ar IV grupės miškuose.

23 22 straipsnis. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis

1. Miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis tik šiame įstatyme nustatytais išimtiniais atvejais:

~~1) gamtinėms buveinėms atkurti;~~

2) 1) žemės savininko reikmėms plantaciniuose miškuose;

3) 2) teritorijose, skirtose valstybės sienos apsaugos tikslams ir krašto apsaugos tikslams. Šis atvejis netaikomas I grupės miškuose;

4) 3) valstybei svarbiems projektams įgyvendinti. Šis atvejis netaikomas I grupės miškuose;

5) 4) visuomeninės paskirties, bendrojo naudojimo ir atskirųjų želdynų teritorijoms formuoti. Šis atvejis netaikomas I grupės miškuose;

6) 5) buvusioms sodyboms privačioje miško žemėje atstatyti Vyriausybės nustatyta tvarka. Teisę atstatyti neišlikusią sodybą, kurios buvimo faktas nustatomas pagal archyvinius dokumentus, o jeigu jie neišlikę, – nustatant juridinį faktą, turi tik šios sodybos buvę savininkai ir (ar) jų pirmos, antros ir trečios eilės įpėdiniai, paveldintys pagal įstatymą. Šis atvejis netaikomas I grupės miškuose;

7) 6) teisėtai pastatyto pastato arba pastato kartu su jo priklausiniais, Nekilnojamojo turto registre įregistruoto kaip atskiro nekilnojamojo turto objekto (pagrindinio daikto), sklypui formuoti. Šis atvejis netaikomas I grupės miškuose;

8) 7) inžinerinės infrastruktūros teritorijoms, apimančioms komunikacinius koridorius, inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir aptarnavimo objektus, formuoti. Šis atvejis netaikomas I grupės miškuose, IIA grupės miškuose; III grupės – valstybinių rezervatų apsaugos zonų miškuose, miškuose, esančiuose valstybiniuose parkuose, draustiniuose, biosferos rezervatuose ir biosferos poligonuose;

9) 8) naudingųjų iškasenų eksploatavimo teritorijoms formuoti ir naudoti, kai nėra galimybės šių iškasenų eksploatuoti ne miško žemėje savivaldybės teritorijoje arba kai baigiamas eksploatuoti pradėtas naudoti telkinys ar jo dalis, dėl kurių išduotas leidimas naudoti naudingąsias iškasenas. Šis atvejis netaikomas I ir II grupės miškuose, III grupės vandens telkinių apsaugos zonų, laukų apsauginiuose miškuose, valstybinių parkų ir valstybinių rezervatų buferinės apsaugos zonų miškuose, miškuose, esančiuose vieno kilometro atstumu

nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių, valstybiniuose parkuose, draustiniuose, biosferos rezervatuose ir biosferos poligonuose;

~~10) atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijoms formuoti, kai nėra galimybės tokių teritorijų formuoti ne miško žemėje. Šis atvejis netaikomas I ir II grupės miškuose, III grupės vandens telkinių apsaugos zonų, laukų apsauginiuose miškuose, miškuose, esančiuose vieno kilometro atstumu nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių, valstybinių parkų ir valstybinių rezervatų buferinės apsaugos zonų miškuose, valstybiniuose parkuose, draustiniuose, biosferos rezervatuose ir biosferos poligonuose;~~

11) 9) gyvenamosioms teritorijoms miestuose formuoti, kai miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis inicijuoja savivaldybės, kurios teritorijos miškingumas yra didesnis kaip 50 procentų ir kurioje nėra galimybės šių teritorijų formuoti ne miško žemėje, administracijos direktorius, išskyrus Neringos savivaldybę. Šis atvejis netaikomas I grupės miškuose, II A grupės miškuose; III grupės – valstybinių rezervatų buferinės apsaugos zonų miškuose, miškuose, esančiuose valstybiniuose parkuose, draustiniuose, biosferos rezervatuose ir biosferos poligonuose.

2. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis šio straipsnio 1 dalies 3–5 2-4, 8–11 7-9 punktuose nurodytais atvejais turi būti numatytas bendruosiuose planuose ar valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentuose.

3. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis turi būti suplanuotas vietovės lygmens bendruosiuose planuose arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, arba detaliuosiuose planuose, arba žemės valdos projektuose. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis šio straipsnio 1 dalies 1 punkto atveju turi būti suplanuotas saugomos rūšies apsaugos veiksmų plane, saugomos teritorijos planavimo dokumente arba aplinkos ministro įsakymu patvirtintuose Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų apsaugos tiksluose.

4. Teritorijose, skirtose krašto apsaugos tikslams, miško žemė paverčiama kitomis naudmenomis netaikant šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų reikalavimų, kai Vyriausybė priima nutarimą dėl tam tikrų valstybinės miško žemės plotų pavertimo kitomis naudmenomis.

5. Jeigu šio straipsnio 1 dalies 4 3 punkte nurodyti atvejai numatyti bendruosiuose planuose ar valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentuose, miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis ir netaikant šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų, kai tai reikalinga valstybei svarbiems projektams įgyvendinti ir kai Vyriausybė priima nutarimą dėl tam tikrų valstybinės miško žemės plotų pavertimo kitomis naudmenomis.

6. Kai miško žemę planuojama paversti kitomis naudmenomis, pirmenybė teikiama tai miško žemei, kuri neapaugusi mišku ar kurioje auga mažo skalsumo stichinių veiksnių sudarkyti ar kitaip išretėję medynai. Visais atvejais turi būti atsižvelgiama į miškų aplinkosaugos reikšmę.

7. Asmenys, inicijuojantys valstybinės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo į valstybės biudžetą sumokėti piniginę kompensaciją, kurią sudaro kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės sklypo vertė rinkos kainomis, jame augančio medyno įveisimo ir išauginimo iki amžiaus, kurį šis medynas pasiekė pavertimo kitomis naudmenomis metu, išlaidos ir prarasto medienos prieaugio, kurį šis medynas sukauptų iki nustatyto pagrindinių kirtimų amžiaus, vertė nenukirto miško kainomis. Miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis, III grupės miškuose mokama dvigubo dydžio piniginei kompensacija, II grupės

miškuose – trigubo dydžio pinigine kompensacija. Reikalavimas sumokėti pinigine kompensaciją netaikomas už kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės dalį, kurioje formuojami atskirieji želdynai ir (ar) įrengiamos kapinės, atkuriamos gamtinės buveinės, buvo plantaciniai miškai, taip pat kurioje įgyvendinami ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektai.

8. Privačios miško žemės savininkai, organizuojantys privačios miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo Vyriausybės nustatyta tvarka nuosavybės teise priklausančioje žemėje įveisti mišką ne mažesniame plote negu kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės plotas arba sumokėti į valstybės biudžetą šio straipsnio 7 dalyje nurodytą pinigine kompensaciją. Privačią miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis III grupės miškuose, įveisiamo miško plotas turi būti ne mažesnis kaip dvigubo dydžio kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės sklypo plotas, II grupės miškuose – ne mažesnis kaip trigubo dydžio kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės sklypo plotas. Kiti asmenys, įskaitant servituto turėtojus, organizuojantys privačios miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo sumokėti į valstybės biudžetą šio straipsnio 7 dalyje nurodytą pinigine kompensaciją.

9. Sumokėtos pinigines kompensacijos naudojamos šio įstatymo 7 6 straipsnio 2 dalyje nurodytoms bendrosioms miško reikmėms finansuoti. Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis tvarką nustato Vyriausybė.

IV SKYRIUS MIŠKO APSAUGA IR ŽALOS ATLYGINIMAS

24-23 straipsnis. Miško apsauga

1. Miško savininkai ir valstybinio miško valdytojai privalo saugoti mišką ir jo išteklius nuo neteisėtų veiksmų: savavališko miško kirtimo, miško naudojimo tvarkos pažeidimų, miško išteklių grobstymo, miško teršimo, šiukšlinimo, miško padegimo, ūkinių gyvūnų daromos žalos; saugoti mišką nuo žvėrių daromos žalos, gaisrų, medžių ligų, miško kenkėjų ir miškų stichinių nelaimių, miško dirvožemio ir medžių mechaninių pažeidimų.

2. Aplinkos ministras nustato specialiųjų apsaugos ir miškų stichinių nelaimių padarinių šalinimo miškuose priemonių taikymo tvarką, kuri privaloma miško savininkams, valstybinio miško valdytojams ir institucijoms. Šios priemonės privalomos Valstybinei miškų tarnybai paskelbus miškų stichinę nelaimę.

3. Miško savininkai ir valstybinio miško valdytojai turi laikytis aplinkos ministro teisės aktais patvirtintų miško sanitarinės apsaugos reikalavimų, išvežti iš miško arba tinkamai apsaugoti nuo kenkėjų miške paliekamą spygliuočių medieną, laiku atlikti būtinuosius sanitarinius miško kirtimus, gavę Valstybinės miškų tarnybos nurodymą, įgyvendinti kitas miško sanitarinės apsaugos priemones.

4. Miško savininkai ir valstybinio miško valdytojai miško sanitarinės apsaugos reikalavimuose nustatytais atvejais turi pranešti Valstybinei miškų tarnybai apie pavojingų medžių ligų ir miško kenkėjų židinius Valstybinės miškų tarnybos nustatyta tvarka ir juos likviduoti laikantis miško sanitarinės apsaugos reikalavimų, išskyrus 4 straipsnio 1 dalies 6 7 punkte nurodytą atvejį. Pareiga pranešti apie medžių ligų ir kenkėjų židinius ir juos likviduoti netaikoma I ir IIA miškų grupės miško savininkams ir valstybinio miško valdytojams.

5. Miškų sanitarinės būklės gerinimo, miško sanitarinės apsaugos priemonių prieš medžių ligas ir miško kenkėjus taikymo miškuose miškų stichinių nelaimių atveju rekomendacijas rengia Valstybinės miškų tarnybos sudaryta Miško sanitarinės apsaugos ekspertų komisija.

6. Medžiojamų žvėrių skaičius miško žemėje turi būti ~~palankus~~ toks, kad ~~būtų~~ ~~garantuotas miško atkūrimas ir miško ekosistemos stabilumas~~, nebūtų daroma žala miškui, miško atkūrimui ir miško ekosistemos stabilumui.

7. Ūkinių gyvūnų ganiava draudžiama kirtavietėse, kuriose privalomas miško atkūrimas, miško želdiniuose ir miško žėliniuose, iki 20 metų jaunuolynuose.

8. Visuose miškuose privalo būti sukurta ir palaikoma bendra valstybinė miško priešgaisrinės saugos sistema. Miško priešgaisrinės saugos sistema apima stebėjimo, profilaktines, organizacines, socialines ir priešgaisrines saugos priemones, skirtas miško gaisrų prevencijai, gesinimui. Šią sistemą rengia ir jos įgyvendinimą organizuoja ~~miškų urėdija~~ **Valstybės valdoma įmonė „Lietuvos valstybiniai miškai“** kartu su savivaldybėmis ir kitomis kompetentingomis institucijomis. Miško savininkai, valstybinio miško valdytojai ir miško lankytojai privalo laikytis aplinkos ministro patvirtintose Miškų priešgaisrinės saugos taisyklėse nustatytų miškų priešgaisrinės saugos reikalavimų.

9. ~~Bendra miško priešgaisrinės apsaugos sistema finansuojama Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos ir miškų urėdijų lėšomis.~~ Miško savininkai ir valstybinio miško valdytojai įgyvendina Miškų priešgaisrinės saugos taisyklėse numatytas profilaktines miško priešgaisrines saugos priemones.

25 24 straipsnis. Miške padarytos žalos atlyginimas

1. Miško savininkų ir valstybinio miško valdytojų miškui, kitam miške esančiam turtui ir teisėtiems interesams padaryta turtinė žala atlyginama Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

2. Miške padaryta žala aplinkai nustatoma ir išieškoma Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.

Lietuvos
Respublikos
miškų
įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1999 m. gruodžio 22 d. Europos Tarybos direktyva [1999/105/EB](#) dėl prekybos miško dauginamąja medžiaga.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3–14 dalis, įsigalioja 2024 m. liepos 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir kitos šiame įstatyme nurodytos valstybės institucijos iki 2024 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos miškų įstatymo ir šio straipsnio 5 dalies įgyvendinamuosius teisės aktus, iki 2027 m. gruodžio 31 d. šio straipsnio 3, 4 ir 6–14 dalyse išdėstytų Miškų įstatymo nuostatų įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo 2 straipsnio 34 dalies redakcija:

„**34. Pavienių medžių miško kirtimai** — neplynieji miško kirtimai 4 grupės miškuose, po kurių lieka ne mažesnis nei 0,6–0,7 medyno skalsumas, miško valdos ribinių linijų kirtimas, medžių kirtimas grioviuose, proskynose, pavojų keliančių medžių kirtimas.“

4. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo 8 straipsnio 1 dalies redakcija:

„1. Miškai turi būti tvarkomi pagal nepertraukiamo naudojimo principą, kad mediena bei kiti miško ištekliai būtų nuolat tiekiami ir būtų išlaikyta pusiausvyra tarp medienos prieaugio ir jos naudojimo. Visais miško kirtimais per metus iškertamas žalių medžių stiebų medienos tūris visuose daugiafunkciuose Lietuvos miškuose negali viršyti 70 proc. metinio medienos tūrio prieaugio tuose pačiuose miškuose vertinant Nacionalinės miškų inventorizacijos duomenimis. Ši nuostata netaikoma miškų stieginių nelaimių atvejais, kai šalies mastu išdžiūvusius, išverstų, išlaužytų, išdegusių arba kitaip pažeistų medynų tūris sudaro daugiau kaip vieną ketvirtąją praėjusiais metais iškirstų žalių medžių stiebų medienos tūrio dalį.“

5. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo 10 straipsnio redakcija:

„**10 straipsnis. Miškų grupės**

1. Miškai pagal pagrindinę funkcinę paskirtį skirstomi į šias grupes:

1) 1 grupė — griežtos apsaugos miškai. Valstybinių gamtinių rezervatų, valstybinių parkų ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose esančių gamtinių rezervatų, rezervatinių apyribių miškai, taip pat gamtinių draustinių miškai ar jų dalys. Pagrindinė funkcinė paskirtis — sudaryti sąlygas miškams natūraliai augti.

2) 2 grupė — ekologinio prioriteto daugiafunkčiai miškai. Gamtinių draustinių miškai ar jų dalys, kompleksinių draustinių miškai ar jų dalys, atkuriamųjų ir genetinių sklypų miškai, priešeroziniai miškai, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų dalys, kuriose nustatyti Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių plotai, kiti didelės gamtinės vertės saugomų teritorijų miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis — išsaugoti, formuoti arba atkurti gamtiškai vertingas miško ekosistemas ar atskirus jų komponentus, gerinti saugomų gamtinių vertybių būklę, formuoti įvairiaamžius medynus.

3) 3 grupė — socialinio prioriteto daugiafunkčiai miškai. Kultūrinių draustinių ar jų dalių, kultūrinių rezervatų miškai, kompleksinių draustinių ar jų dalių, miško parkų, miestų ir priemiesčių miškai, valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai ir kiti socialinėms, kultūrinėms ir dvasinėms vertybėms puoselėti skirti miškai. Pagrindinė funkcinė paskirtis — formuoti ir išsaugoti socialinius, kultūrinius ir dvasinius visuomenės poreikius geriausiai tenkinančius miškus ir miško aplinką.

4) 4 grupė — ekonominio prioriteto daugiafunkciai miškai. Miškai nepriskirti 1, 2, 3 ir 5 grupėms. Pagrindinė funkcinė paskirtis — laikantis aplinkosaugos reikalavimų formuoti atsparius, produktyvius medynus, nepertraukiamai tiekiančius medieną ir (ar) nemedienines ekosistemines paslaugas bei kartu atliekančius klimato reguliavimo, dirvožemio, oro, vandens apsaugos funkcijas.

5) 5 grupė — plantaciniai miškai. Miškai, kuriuose taikant spartaus auginimo technologijas auginami greitai augančių medžių rūšių vienaamžiai medynai, kurių kirtimo amžius turi būti ne mažesnis kaip 10 metų. Pagrindinė funkcinė paskirtis — greičiau išauginti kuo daugiau medienos.

2. Miškus miškų grupėms priskiria Valstybinė miškų tarnyba, vadovaudamasi Vyriausybės nustatyta tvarka ir normatyvais, pagal parengtus miškų priskyrimo miškų grupėms planus.“

6. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo 18 straipsnio 3 dalies redakcija:

„3. Miško kirtimai draudžiami Lietuvos Respublikos specialiuųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nustatytais atvejais ir šiais atvejais:

1) 1 grupės miškuose, išskyrus specialiuosius miško kirtimus, skirtus išsaugoti ar atkurti biologinę įvairovę ir kitus saugomųjų teritorijų nuostatuose numatytus miško kirtimus;

2) 2 ir 3 grupių miškuose pagrindiniai miško kirtimai;

3) plynieji pagrindiniai miško kirtimai nacionaliniuose parkuose;

4) valstybiniuose parkuose, biosferos rezervatuose ir draustiniuose atvejiniai pagrindiniai miško kirtimai didesnėmis kaip 3 hektarai biržėmis;

5) 4 grupės miškuose plynieji pagrindiniai miško kirtimai didesnėmis kaip 8 hektarai biržėmis. Valstybiniuose parkuose ir draustiniuose plynųjų ir atvejinių pagrindinių miško kirtimų biržės plotas negali būti didesnis kaip 3 hektarai.“

7. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo 18 straipsnio 4 dalies redakcija:

„4. Miško lydimo kirtimai gali būti vykdomi, kai miško žemė paverčiama kitomis naudmenomis arba šioms technologinėms ir gamybinėms miško ūkio reikmėms — medelynams įrengti (išskyrus 1–3 grupių miškus), vidaus (miško) keliams tiesiti (išskyrus 1 ir 2 grupių miškus), technologiniams proskiebiams (išskyrus 1 ir 2 grupių miškus), iki 0,03 ha ploto poilsio aikštelėms įrengti (išskyrus 1 ir 2 grupių miškus), medienos sandėliams įrengti (išskyrus 1 ir 2 grupės miškus), miško priešgaisrinėms juostoms įrengti.“

8. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punkto redakcija:

„1) 2 ir 3 grupių miškuose atliekami jaunuolynų ugdymo, sausuolių ir vėjavartų kirtimai atrankiniais sanitariniais miško kirtimais, miško valdos ribinių linijų kirtimai, medžių kirtimai grioviuose, proskynose, pavojų keliančių medžių kirtimai;“

9. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 2 punkto redakcija:

„2) 4 grupės miškuose miškas kertamas neplynais miško kirtimais savo reikmėms, po kurių liks ne mažesnis nei 0,6 medyno skalsumas (išskyrus miškuose, esančiuose saugomose teritorijose, „Natura 2000“ teritorijose ar kultūros paveldo teritorijose), jaunuolynų ugdymo,

sausuolių ir vėjavartų kirtimui atrankiniais sanitariniais miško kirtimais, miško valdos ribinių linijų kirtimui, medžių kirtimui grioviuose, proskynose, pavojų keliančių medžių kirtimui;“.

10. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 3 punkto redakcija:

„3) įrengiamas 3, 4 ir 5 grupių miškuose;“.

11. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo 23 straipsnio 1 dalies redakcija:

„1. Miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis tik šiame įstatyme nustatytais išimtiniais atvejais:–

1) Gamtinių buveinių atkūrimui;–

2) žemės savininko reikmėms plantaciniuose miškuose;

3) teritorijose, skirtose valstybės sienos apsaugos tikslams ir krašto apsaugos tikslams. Šis atvejis netaikomas 1 grupės miškuose;

4) valstybei svarbiems projektams įgyvendinti. Šis atvejis netaikomas 1 grupės miškuose;–

5) visuomeninės paskirties, bendrojo naudojimo ir atskirųjų želdynų teritorijoms formuoti. Šis atvejis netaikomas 1 grupės miškuose;

6) buvusioms sodyboms privačioje miško žemėje atstatyti Vyriausybės nustatyta tvarka. Teisę atstatyti neišlikusią sodybą, kurios buvimo faktas nustatomas pagal archyvinius dokumentus, o jeigu jie neišlikę, – nustatant juridinį faktą, turi tik šios sodybos buvę savininkai ir (ar) jų pirmos, antros ir trečios eilės įpėdiniai, paveldintys pagal įstatymą. Šis atvejis netaikomas 1 grupės miškuose;–

7) teisėtai pastatyto pastato arba pastato kartu su jo priklausiniais, Nekilnojamojo turto registre įregistruoto kaip atskiro nekilnojamojo turto objekto (pagrindinio daikto), sklypui formuoti. Šis atvejis netaikomas 1 grupės miškuose;

8) inžinerinės infrastruktūros teritorijoms, apimančioms komunikacinius koridorius, inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir aptarnavimo objektus, formuoti. Šis atvejis netaikomas 1–3 grupių miškuose ir miškuose, esančiuose valstybiniuose parkuose, draustiniuose, biosferos rezervatuose ir biosferos poligonuose;

9) naudingųjų iškasenų eksploatavimo teritorijoms formuoti ir naudoti, kai nėra galimybės šių iškasenų eksploatuoti ne miško žemėje savivaldybės teritorijoje arba kai baigiamas eksploatuoti pradėtas naudoti telkinys ar jo dalis, dėl kurių yra išduotas leidimas naudoti naudingąsias iškasenas. Šis atvejis netaikomas 1–3 grupių miškuose ir miškuose, esančiuose vieno kilometro atstumu nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių, valstybiniuose parkuose, draustiniuose, biosferos rezervatuose ir biosferos poligonuose;

10) atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijoms formuoti, kai nėra galimybės tokių teritorijų formuoti ne miško žemėje. Šis atvejis netaikomas 1–3 grupių miškuose ir miškuose, esančiuose vieno kilometro atstumu nuo Baltijos jūros ir Kuršių marių, valstybinių parkų apsaugos zonų miškuose, valstybiniuose parkuose, draustiniuose, biosferos rezervatuose ir biosferos poligonuose;

11) gyvenamosioms teritorijoms miestuose formuoti, kai miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis inicijuoja savivaldybės, kurios teritorijos miškingumas yra didesnis kaip 50 procentų ir kurioje nėra galimybės šių teritorijų formuoti ne miško žemėje, administracijos

direktorius, išskyrus Neringos savivaldybę. Šis atvejis netaikomas 1-3 grupių miškuose ir miškuose, esančiuose valstybiniuose parkuose, draustiniuose, biosferos rezervatuose ir biosferos poligonuose.“

12. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo 23 straipsnio 7 dalies redakcija:

„7. Asmenys, inicijuojantys valstybinės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo į valstybės biudžetą sumokėti piniginę kompensaciją, kurią sudaro kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės sklypo vertė rinkos kainomis, jame augančio medyno įveisimo ir išauginimo iki amžiaus, kuri šis medynas pasiekė pavertimo kitomis naudmenomis metu, išlaidos ir prarasto medienos prieaugio, kuri šis medynas sukauptų iki nustatyto pagrindinių kirtimų amžiaus, vertė nenukirsto miško kainomis. Miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis 2 ir 3 grupių miškuose mokama trigubo dydžio pinigine kompensacija. Reikalavimas sumokėti piniginę kompensaciją netaikomas už tą kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės dalį, kurioje formuojami atskirieji želdynai ir (ar) įrengiamos kapinės, atkuriamos gamtinės buveinės, buvo plantaciniai miškai, taip pat kurioje įgyvendinami ypatingos valstybinės svarbos krašto apsaugos srities projektai.“

13. 6. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo 23 straipsnio 8 dalies redakcija:

„8. Privačios miško žemės savininkai, organizuojantys privačios miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo Vyriausybės nustatyta tvarka nuosavybės teise priklausančioje žemėje įveisti mišką ne mažesniame plote negu kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės plotas arba sumokėti į valstybės biudžetą šio straipsnio 7 dalyje nurodytą piniginę kompensaciją. Privačią miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis 2 ir 3 grupių miškuose, įveisiamo miško plotas turi būti ne mažesnis kaip trigubo dydžio kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės sklypo plotas. Kiti asmenys, įskaitant servituto turėtojus, organizuojantys privačios miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo sumokėti į valstybės biudžetą šio straipsnio 7 dalyje nurodytą piniginę kompensaciją.“

14. 7. 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja toks šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo papildymas 26 straipsniu:

„26 straipsnis. Įstatyme nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimas

1. Aplinkos ministerija atlieka šiame įstatyme nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą (toliau – *ex post* vertinimas):

2. Atliekant *ex post* vertinimą, turi būti įvertinta, ar nuo 2027 m. sausio 1 d. įsigaliojus miškų grupių sistemai pasikeitė miškų naudojimo efektyvumas, ar buvo užtikrinama miško teikiamų ekologinių, socialinių ir ekonominių naudų pusiausvyra, ar pagerėjo biologinės įvairovės apsauga miškuose, ar padidėjo socialinių visuomenės poreikių užtikrinimas miškuose, kokią įtaką turėjo miškų sektoriui, ekonomikai ir valstybės biudžetui.

3. *Ex post* vertinimo laikotarpis – 5 metai nuo nuostatų, reglamentuojančių miškų grupių sistemą, įsigaliojimo dienos.

4. *Ex post* vertinimas turi būti atliktas iki 2032 m. sausio 1 d.“

15. 8. Valstybinė miškų tarnyba, vadovaudamasi pagal šio straipsnio 5 dalį Vyriausybės patvirtintais miškų grupių normatyvais ir nustatyta miškų priskyrimo miškų grupėms tvarka, parengia ir patvirtina miškų priskyrimo miškų grupėms planus tokia tvarka:

1) iki 2025 m. balandžio 30 d. Klaipėdos apskrities (Klaipėdos, Kretingos, Skuodo, Šilutės rajonų, Klaipėdos ir Palangos miestų, Neringos), Šiaulių apskrities (Akmenės, Joniškio, Kelmės, Pakruojo, Radviliškio, Šiaulių rajonų, Šiaulių miesto), Tauragės apskrities (Jurbarko, Šilalės, Tauragės rajonų, Pagėgių) ir Telšių apskrities (Mažeikių, Plungės, Telšių rajonų, Rietavo) savivaldybių miškų priskyrimo miškų grupėms planus;

2) iki 2026 m. vasario 28 d. Utenos apskrities (Anykščių, Ignalinos, Molėtų, Utenos, Zarasų rajonų, Visagino), Vilniaus apskrities (Šalčininkų, Širvintų, Švenčionių, Trakų, Ukmergės, Vilniaus rajonų, Elektrėnų, Vilniaus miesto) ir Marijampolės apskrities (Šakių, Vilkaviškio rajonų, Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Marijampolės) savivaldybių miškų priskyrimo miškų grupėms planus;

3) iki 2026 m. gruodžio 31 d. Alytaus apskrities (Alytaus, Lazdijų, Varėnos rajonų, Alytaus miesto, Druskininkų), Kauno apskrities (Jonavos, Kaišiadorių, Kauno, Kėdainių, Prienų, Raseinių rajonų, Kauno miesto, Birštono) ir Panevėžio apskrities (Biržų, Kupiškio, Panevėžio, Pasvalio, Rokiškio rajonų, Panevėžio miesto) savivaldybių miškų priskyrimo miškų grupėms planus.

~~16. 9. Šio straipsnio 15 dalyje išvardyti miškų priskyrimo miškų grupėms planai įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.~~

~~17. 10. Iki šio įstatymo įsigaliojimo išduoti leidimai kirsti mišką ir suderinti pranešimai apie ketinimą kirsti mišką galioja ne ilgiau kaip iki 2024 m. birželio 30 d. Nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos iki 2026 m. gruodžio 31 d. išduoti leidimai kirsti mišką galioja iki juose nurodytos datos, bet ne ilgiau kaip iki 2026 m. gruodžio 31 d.~~

~~18. 11. Nuo šio įstatymo įsigaliojimo miškotvarkos projektus iki šio įstatymo įsigaliojimo turėję teisę rengti asmenys turi teisę juos rengti iki 2024 m. gruodžio 31 d. Iki šios datos pateikti miškotvarkos projektai tvirtinami neatsižvelgiant nuo to, ar asmuo turi miškotvarkos projekto rengėjo atestatą. Nuo 2025 m. sausio 1 d. miškotvarkos projektus turi teisę rengti tik asmenys, turintys miškotvarkos projekto rengėjo atestatą.~~

~~19. 12. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta išimtis, kad valstybės reikšmės miškams nepriskiriami miestų teritorijose esantys miškai, kurie dėl miesto plėtros pateko į miesto teritoriją, taikoma, kai miesto plėtra įvyko po šio įstatymo įsigaliojimo.~~

~~20. 13. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Miškų įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytos kompensacijos taikomos pagrindiniams miško kirtimų draudimams, atsiradusiems su šio įstatymo įsigaliojimu, ar pagrindinių miško kirtimų draudimų, atsiradusių po šio įstatymo įsigaliojimo.~~

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Priedas. Dėl sėklinės miško bazės ir miško dauginamosios medžiagos kilmės ir kokybės kontrolės funkcijų

Vadovaujantis ES Tarybos 1999 m. gruodžio 22 d. direktyvos 1999/105/EB dėl prekybos miško dauginamąja medžiaga (toliau – Direktyva) 2 straipsnio k) punkto i) papunkčiu, prižiūrint nacionalinei vyriausybei valstybė narė turi įkurti arba paskirti instituciją – **oficialią įstaigą, „atsakingą už prekybos miško dauginamąja medžiaga kontrolę ir (arba) šios medžiagos kokybę bei kitus su tuo susijusius dalykus“.**

Kitame šio straipsnio k) punkto ii) papunktyje nurodyta, kad „laikydamosi savo nacionalinių teisės aktų, **oficialios įstaigos** gali pavesti šioje direktyvoje numatytus uždavinius atlikti **jū vadovaujamam ir prižiūrimam bet kokiam juridiniam asmeniui**, reglamentuojamam viešosios arba privatinės teisės ir kuriam pagal oficialiai patvirtintus jo įstatus suteiktos tam tikros išimtinai viešosios funkcijos, **jeigu toks juridinis asmuo ir jo veikloje dalyvaujantys asmenys nėra asmeniškai suinteresuoti priemonių, kurias jie taiko, rezultatais.**

Valstybės narės praneša Komisijai apie savo atsakingas oficialias įstaigas. Komisija šią informaciją perduoda kitoms valstybėms narėms“. Direktyvos 6 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad valstybės narės nustato, kad miško **dauginamosios medžiagos tiekėjas būtų oficialiai registruotas atsakingoje oficialioje įstaigoje**, o direktyvos 12 straipsnio 1 dalyje – kad, „surinkus derlių, **oficiali įstaiga** visai dauginamajai medžiagai, gautai iš patvirtintos sėklinės bazės, **išduoda pagrindinį sertifikatą**“, 4 ir 5 direktyvos prieduose – „**tvirtina ir registruoja bandymų rezultatus ir sėklinę bazę**“ ir kt.

Atlikdama šias funkcijas ir įgyvendindama Direktyvos 16 straipsnio 5 dalyje nurodytą uždavinį – „valstybės narės imasi visų priemonių, užtikrinančių, kad Direktyvos nuostatų būtų laikomasi, nustatydamos tinkamą miško dauginamosios medžiagos oficialios kontrolės tvarką, kuri būtų taikoma šios medžiagos gavyboje, siekiant ją parduoti ir parduodant“, **oficiali įstaiga** (Lietuvoje – Valstybinė miškų tarnyba), nurodyta Direktyvos 2 straipsnio k) punkto i) papunktyje, išduodama miško dauginamosios medžiagos kilmę ir kokybę patvirtinančius dokumentus, leidimus įvežti ir naudoti miško dauginamąją medžiagą, registruodama jos tiekėjus, neišvengiamai turi pati sekti (prižiūrėti) visą miško dauginamosios medžiagos gavybos ir naudojimo (pradedant sėklinės miško bazės tvirtinimu ir kokybės įvertinimu, jos derėjimo įvertinimu, sėklų ruoša ir baigiant iš jų išaugintų sodmenų auginimo, pateikimo rinkai, laikymo, gabenimo ir naudojimo miškui želdinti) procesą ir su tuo susijusią miško dauginamosios medžiagos tiekėjų veiklą, kurios pagrindu ir gali būti išduodami minėti dokumentai ir prižiūrimas ar kontroliuojamas prekybos procesas taip, kaip nurodyta Direktyvos 2 straipsnio k) punkto i) papunktyje.

Arba, kaip nurodyta šio straipsnio k) punkto ii) papunktyje, kai kurias funkcijas pavesti **jus vadovaujamai ir prižiūrimai** įstaigai.

Miškų įstatymo projekte numatyta, kad Lietuvoje šias funkcijas įgyvendins (taip yra ir dabar) dvi institucijos – Valstybinė miškų tarnyba ir Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos. Tačiau Aplinkos apsaugos departamentas, kaip nustatyta minėtame Direktyvos 2 straipsnyje, nepavaldus Valstybinei miškų tarnybai, ji jam nevadovauja ir neatlieka šio departamento veiklos priežiūros.

Jeigu Valstybinė miškų tarnyba ir toliau atliks „**oficialios įstaigos**“ funkcijas, tai ji, išduodama miško dauginamosios medžiagos kilmės sertifikatus, kokybės pažymą, leidimus naudoti miško dauginamąją medžiagą, atlikdama sėklinės miško bazės įvertinimą ir tvirtinimą, registruodama

miško dauginamosios medžiagos tiekėjus, turėtų vykdyti ir sėklinės miško bazės kokybės, prekybos miško dauginamąja medžiaga, jos auginimo, kilmės ir kokybės, laikymo ir gabenimo priežiūrą ir kontrolę, tvarkyti sėklinės miško bazės informacinę sistemą (Direktyvos 10 straipsnio reikalavimas) taip, kaip nurodyta Direktyvos reikalavimuose.

Be to, Valstybinėje miškų tarnyboje veikia stacionari, visus ES reikalavimus atitinkanti miško medžių ir krūmų sėklų kokybės tyrimų laboratorija, kurioje nustatomi būtini miško medžių ir sėklų kokybiniai rodikliai ir jais remiantis išduodama miško medžių ir krūmų sėklų kokybės pažyma, t.y. antras svarbiausias dokumentas po pagrindinio miško dauginamosios medžiagos kilmės sertifikato.

Pastaruosius 2 metus Aplinkos apsaugos departamentas, nedisponuodamas informacija apie miško dauginamosios medžiagos kilmę ir kokybę, sėklinę miško bazę, tiekėjus, prekybą ir kt., taip pat savo veikla niekaip nesusijęs su šiais klausimais ir jų sprendime nedalyvaujantis, neturėdamas būtinos kompetencijos specialistų, iki šiol nevykdo miško dauginamosios medžiagos kilmės ir kokybės, prekybos, tiekėjų veiklos ir kitos su tuo susijusios veiklos kontrolės. Todėl per pastaruosius 2 metus nuo šių funkcijų padalinimo minėtoms 2 institucijoms, įvykdžius miškų kontrolės reformą, miško dauginamosios medžiagos ir prekybos ją kontrolė praktiškai nevykdoma, blogėja jos kokybė.

Lietuva yra vienintelė šalis ES, kurioje minėtas funkcijas vykdo 2 viena su kita nesusijusios įstaigos. Atsižvelgiant į tai, Miškų įstatymo projekte turi būti nustatyta, kad visus su miško dauginamosios medžiagos ir sėklinės miško bazės kilme ir kokybe susijusius klausimus spręstų dabar už juos ES institucijose oficialiai paskirta atsakinga institucija – Valstybinė miškų tarnyba.

Atkreiptinas dėmesys, kad tai numatyta dabar Europos Komisijos rengiamame Miško dauginamosios medžiagos auginimo ir prekybos reglamento projekte, kuris pateiktas derinti šalims narėms: „competent authority’ means a central or regional authority of a Member State, or where applicable, the corresponding authority of a third country, responsible for the organisation of official controls, registration of basic material, certification of FRM and other official activities concerning the production and marketing of FRM, or any other authority to which that responsibility has been conferred, in accordance with Union law;“.